

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

7-8/ 2018 / ročník XXVIII / 29 Kč

**Michelangelo
byl o dva roky
mladší než já**

**P. Petr Soukal
nejmladší kněz diecéze**

11 Karel IV., císař a král

22 Poutní místo Majdalenka

19 Láska přemáhá zlobu světa

24 Hozen do vody

Kalendář

Královéhradecké diecéze

pro rok 2019 s fotografiemi z diecézních lesů

PROSINEC 2019

23 pondělí sv. Jan Křesťel

24 úterý Věsta
Svátek sv. Štěpána, prvnímučedníka

25 středa 1. svátek vánoční

26 čtvrtek Svátek sv. Štěpána, prvnímučedníka

27 pátek Svátek sv. Jana, apoštola a

28 sobota Svátek

ÚNOR 2019

4 pondělí sv. Ondřej Císař

5 úterý Janina

6 středa Památka sv. Agáty, panny a mučednice

7 čtvrtek

8 pátek

9 sobota

10 neděle

	LEDEN	ÚNOR	BŘEZEN	DUBEN	KVĚTEN	ČERVEN
pondělí	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25			
úterý	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26			
středa	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27			
čtvrtek	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28			
pátek	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22			
sobota	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23			
neděle	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24			
pondělí	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23			
úterý	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24			
středa	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25			
čtvrtek	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26			
pátek	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27			
sobota	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28			
neděle	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22			

Krása maličkovití 2019

kalendář královéhradecké diecéze s fotografiemi ze života Diecézních lesů Hradec Králové

14 středa sv. Maximilána Marie Kolbeho, kněze a mučedníka

15 čtvrtek Svátek Nanebevzetí Panny Marie

16 pátek sv. Štěpán Litavský

17 sobota sv. Myron

18 neděle 20. neděle v mezidobí / sv. Helena

19 pondělí sv. Jan Nepomucký

20 úterý sv. Jan Křesťel

21 středa sv. Štěpán Litavský

22 čtvrtek sv. Myron

23 pátek sv. Jan Nepomucký

24 sobota sv. Jan Křesťel

25 neděle 21. neděle v mezidobí / sv. Josef Calano

23 neděle 22. neděle v mezidobí / sv. Josef Calano

24 pondělí sv. Jan Nepomucký

25 úterý sv. Jan Křesťel

26 středa sv. Štěpán Litavský

27 čtvrtek sv. Myron

28 pátek sv. Jan Nepomucký

29 sobota sv. Jan Křesťel

30 neděle 23. neděle v mezidobí / sv. Josef Calano

Cena 69 Kč

K dostání na farních úřadech
nebo v Karmelitánských knihupectvích v Hradci Králové a v Nové Páce.

Z obsahu

- 5 **rozhovor**
P. Petr Soukal: Michelangelo byl o dva roky mladší než já
- 9 **výzva**
Zachraňme společně
Karmelitánské nakladatelství
- 10 **pozdávka**
Gospelová kapela Good Work na turné
- 11 **historie**
Karel IV.,
císař a král
- 19 **vzpomínka**
Láska přemáhá zlobu světa
František Lukeš
- 22 **poutní místa diecéze**
Majdalenka. Ani voda,
ani proud. Jenom Bůh.
- 24 **osobnosti diecéze**
Hozen do vody
Miloslav Fiala
- 28 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává: Biskupství
královéhradecké, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce: Tiskové oddělení,
Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové, tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové, č. ú. 1016004393
/5500, variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Máš svoje „místo“?

Ano, mám na mysli poutní místo, kam rád chodíš, kam rád putuješ, kam rád táhneš svoji rodinu, protože se tam cítíš dobře.

Jsou to místa, která jsou prostoupena láskou, modlitbou mnoha generací a velkými dary...nebe a země jsou si blízko...proto tam rád jedeš, rád se tam zdržuješ, a to místo tě vede k modlitbě, různým životním rozhodnutím a často se tak stane neznatelně a potichu.

Pro mne má od mládí velký význam poutní místo Rokole. Nevím proč, ale nějak nás to tam - partu mladých lidí – táhlo, klečivali jsme v kapli u studánky, před očima jsme měli Ježíše ve svatostánku, krásnou květinovou výzdobu a na hraně oltáře nápis „Nic bez tebe, nic bez nás“.

Když se tam někdy nyní zastavuji, vnímám to místo, vidím ten nápis a říkám si, tak tohle místo pro nás hodně znamenalo! ...co se to dělo v našich srdcích, že jsme byli jako rodina? Jak se to stalo, že na tomto místě se formovalo i moje povolání ke kněžství. Naše poutě byly samozřejmě umocněny návštěvou u Schönstattských sester, které bydlely nedaleko kaple a vždy nás mile přijaly a pohostily... jejich věrnost, život pro druhé...to všechno nás zasahovalo a inspirovalo.

Před několika lety jsem se skupinou mládeže putoval tři sta kilometrů do Santiaga... nikdy jsem to předtím nezkoušel... a co asi budou říkat moje nohy? Přišly cestou chvíle, kdy bylo potřeba jasně říci onu větu patera Lízny „Musím jít dál...“. A tak jsme se učili jeden od druhého vytrvalosti, pokory před druhým a před cestou, kterou procházeli další lidé z celého světa.

Poutní místa jsou učebnicemi pokory, skromnosti, místa harmonie a místa dobrého Ducha. Jsou to i někdy místa velkého množství lidí a také malých i velkých zázraků...

Michelangelo byl o dva roky mladší než já

Jak se žije nejmladšímu knězi v diecézi? Nepřišel po prvním roce kněžské služby o své iluze? A kde se vůbec vzalo jeho povolání? O tom všem vypráví **P. Petr Soukal**, mladý muž, který přestává být i přes své mládí neznámým panem farářem.

” Máte za sebou první rok své kněžské služby. Z tepla domova a budovy semináře jste však přišel na studenou faru v Havlíčkově Brodě, kde se topí v kamnech v každé místnosti, kde si dřevo musíte nadělat, pokud nechcete zmrznout. Zkrátka, veškerý servis, na který jste byl dosud zvyklý, je pryč.

Upřímně, kdo strávil pár zimních měsíců v římském Nepomucenu, ten ví, že teplo v semináři není kdovíjak žhavé. Ale máte pravdu, šok opravdu nastal. Nikdy nezapomenu na pátek 30. června 2017, kdy jsem poprvé jako kněz vstoupil na havlíčkobrodskou faru. Přestože byly horké letní dny, po chvíli jsem šel hledat svetr. Ve druhém ročníku semináře jsem se v rámci praxe víkend Dobrého pastýře dostal z jara na faru právě v Havlíčkově Brodě. Uprostřed místnosti, kde jsem měl spát, byla vlašná akumulární kamna, takže zima a chlad, záchod stabilitou připomínal houpací křeslo, navíc žádné dveře, žádné závěsy, sprchový kout bez sprchového koutu, a po každé sprše vytírání jezera na podlaze. Zděšení v mých očích se snažil zahnat tehdejší pan farář informací, že jde jen o rekonstrukci, že napříště už bude všechno hotové.

” Zřejmě nebylo.

Po mém příjezdu na první kaplanské místo jsem zažil malé „deja vu“ (již viděno). Spal jsem ve spacáku, ve stejné místnosti jako před lety, v místnosti, která se vůbec nezměnila. V létě člověk chlad snáší lépe.

Šok přišel v zimě, kdy chodby opanuje mráz – kdyby se nám tam rozlila voda, mohli bychom si obstojně zabruslit.

” Co vám pomohlo „přežít“?

Především přístup pana faráře Oldřicha Kučery, který byl na faře rovněž nový. Jeho šok musel být ale daleko větší. Přišel ze Žamberka, ze skvěle zařízené fary po všech stránkách. Vzali jsme to ale sportovně. Nakoupili dřevo a uhlí, pořídili i nová kamna. Zkušenosti, které každý nemá šanci zažít.

” ... uměl jsem řezat pilou a sekat sekerou, zapálit oheň na jednu sirku bez použití papíru. Tenhle vklad jsem dostal od Pána Boha přes mé rodiče, takže mám rád přírodu i práci. Řezat s motorovou pilou mě naučil pan farář.

” Jste stále nejmladším knězem v diecézi. Vaše cesta ke kněžské službě byla tedy naprosto přímá, bez otálení a rozmýšlení?

Někoho myšlenka na kněžství napadne po střední škole, někoho třeba po deseti

letech zaměstnání. Mě stejná věc napadla už na základní škole. Je to dar. Někdo si do semináře přinesl už i životní a pracovní zkušenosti, já jsem si s sebou přinesl jen to nadšení a elán mládí. Tím jsem taky ve všech seminářích, kterými jsem během studií prošel, stahoval věkový průměr. A jak se to stalo? Je to Boží povolání a jsem Pánu Bohu vděčný, že jsem opravdu mohl do semináře jít hned, jak to bylo možné.

” Jak na vaše rozhodnutí reagovali vaši nejbližší?

Moji rodiče jsou hluboce věřící lidé, se kterými jsme do kostela chodili v pátky a neděle. Byli jsme se sourozenci vedeni k tomu, abychom ministrovali a zapojovali se do života farnosti. Jezdili jsme na Vesmír, na setkání ministrantů, na vikariátní setkání mládeže apod. A velmi důležitá mně přijde skutečnost, že jsme se společně modlili ráno i večer, což, jak nyní v pastoraci zjišťuji, není vůbec běžné. V naší rodině nám to vydrželo dodnes. Samozřejmě, že se forma modlitby změnila. Pravidelně se třeba večer modlíme společně kompletář.

Vyrůstal jsem v prostředí živé víry a k víře patří povolání. Přestože mám tak skvělou rodinu, byl jsem hodně nespůj z toho, když jsem jim měl oznámit svůj záměr jít do semináře. Po střední škole jsem si nepodal žádnou přihlášku, protože do konviktu se podává přihláška později. Stále jsem oznámení oné skutečnosti odkládal

a sbíral k tomu odvalu a dodnes vlastně nevím proč. Nakonec už to nešlo odkládat. A rodiče mě překvapili tím, že nebyli překvapení. Řekli mně, že jsou rádi, že mě budou podporovat a že se za moji cestu budou modlit a hlavně za to, abych byl šťastný. A to tedy vyšlo.

77 Pocházíte přímo z Chrudimi, jste panelákové dítě. Co vám říká fyzická práce?

Evokuje mně to otázku, kterou jsem dostal v biskupské rezidenci při přijímacím rozhovoru. Bylo nás tenkrát devět žadatelů, sedm bylo přijato. V komisi seděl biskup Josef Kajnek, tehdy generální vikář Tomáš Holub a Mons. Josef Suchár. A právě Josef Suchár se mě zeptal, jestli bych raději přemýšlel nebo pracoval. Já si tehdy říkal, že když řeknu, že raději přemýšlím, tak si oni řeknou, že jsem úplně levý, toho nebereme. A že když řeknu, že raději pracuji, tak si zase pomyslí, že jsem hlupák, a že mě taky nepřijmou. Tak jsem úplně zpoceny pronesl, že se snažím u práce přemýšlet. A tenkrát se Tomáš Holub plácnul do kolen a okomentoval to směrem k Josefovi Suchárovi, že ta odpověď je lepší než otázka.

S prací problém nemám. Taťka nás bral do přírody, takže jsem uměl řezat pilou a sekát sekerou, zapálit oheň na jednu sirku bez použití papíru. Tenhle vklad

jsem dostal od Pána Boha přes mé rodiče, takže mám rád přírodu i práci. Dodnes sám rád využívám při práci s mládeží zkušenosti, které jsem pochytil od mého tatínka. Třeba jak uvařit čaj z toho, co člověk najde, nebo polévku z ničeho. Takové věci mají u dětí úspěch a já pak volám taťkovi, že zase bodoval. Ale některá vysněná práce se mi splnila až v Havlíčkově Brodě. Řezat s motorovou pilou mě naučil pan farář a bagr mi půjčil chlápek, co vytrhával kořeny na farní zahradě.

77 Mám pocit, že Pán Bůh využil padajícího kostela k semknutí farnosti a k tomu, aby probudil zájem i ostatních lidí o dění kolem kostela. Jsem vděčný za to, že jsme společně už ledacos zažili.

77 Znamená to tedy, že musíte na faře pořádně přiložit ruku k dílu?

Ano. Na začátku to byl pro mě šok. Můj den se po mém nástupu na kaplanské místo začal skládat mimo duchovní život

i ze škrabání plesnivých a vlhkých zdí. Strídal jsem montérky a kolářkovou kosi. V tom všem je ale nesmírně důležitý přístup pana faráře. Nepřikazujeme si totiž, že musíme třeba naštipat dřevo. Jdeme na to ve chvíli, kdy na to máme chuť a kdy si u toho chceme odpočinout od jiných starostí. Tenhle přístup je moc důležitý, protože pak se nestává dřevo povinností, ale je to o radosti.

77 Čemu byste se v kněžské službě rád více věnoval?

Moje vnitřní nastavení koresponduje s postojem Panny Marie: „Zde jsem.“ Nebo Izaiášovo: „Pošli mě.“ Dal jsem se k dispozici pro službu. A co tato služba bude konkrétně znamenat, to člověk nikdy neví. Chtěl bych být tam, kde bude pro církev užitečné charisma, které mi dal do vínku Pán Bůh. V tomto ohledu to máme my kněží lehčí i těžší zároveň, protože to, kde je naše místo, nám řekne biskup. Osobně bych rád sloužil i svou hlavou, protože mi dělá radost, když mohu přemýšlet o kráse naší víry. A vyprávět o této kráse věřícím i nevěřícím lidem. Líbí se mi model, kdy je kněz ve farnosti a zároveň přednáší na některé fakultě. Zkrátka mít den, kdy pracuji pro farnost, den pro fakultu a tak dále.

77 Máte za sebou rok v kněžské službě. Co vám tedy dělá radost?

Podívat se na věci z nadhledu je vždy dobré

Kněžské svěcení 13. 5. 2017

Šlapanov, kostel sv. Petra a Pavla, apoštolů

(S rodinou po kněžském svěcení)

Především společenství lidí, kteří mají rádi Boha a pak samozřejmě slavení liturgie, zejména svátostí. A to i přes to, že je někdy ubíjející být s lidmi, kteří nic neočekávají ani od Pána Boha ani od služebníků církve. Radostí a povzbuzením je naopak to, když lidé po knězi chtějí, aby byl opravdu knězem. To znamená, že chtějí duchovní doprovázení, prosí o modlitbu, ptají se na věci víry.

77 Zažil jste během uplynulého roku situaci, ke které se stále vracíte, která vás nenechává v klidu?

V jedné malé vesničce jsem měl novokněžské požehnání. A já si uvědomil, že hodně lidí prosí o narození dítěte. A přišla i jedna paní se stejnou prosbou, za kterou jsme se spolu modlili. Po nějaké době za mnou přišla, aby mi prozradila, že je těhotná, že by byli rádi, abych jim miminko pokřtíl a že se bude jmenovat po mně. Pro někoho, kdo žije v celibátu

a dozví se, že po světě bude běhat chlapeček, který bude nosit jeho jméno, je to silné svědectví o tom, že Pán Bůh naše modlitby nejen slyší, ale také vyslyší.

77 Musel jste přehodnotit po roce služby své představy o kněžské službě a kněžském životě, protože byly naivní?

Základem je duchovní život, spojení s Kristem. Aby kněz ustál všechno, co se kolem něho mění, musí žít kvalitně svůj vlastní duchovní život. A za tento dobrý základ vděčím semináři. Zajisté nejtěžší věcí je lhostejnost, se kterou lidé často přistupují ke svátostem. Lhostejnost, se kterou berou Pána Boha na lehkou váhu. To je největší kříž, který mi leží na ramenu. Studium teologie mě strhlo k nadšení a úžasu. A čekal jsem, že ostatní lidé budou také bažit po poznání Boha a úžasem nad krásou naší víry. Nicméně se ukazuje, že lidé jsou jiní a já asi naivnější, než jsem se odvažoval doufat.

77 Jste velmi mladý muž, který se vlastně teprve rozhlíží po světě, a přitom už máte ambice vydat knihu.

Tak v první řadě nechápu, jak jste se to dozvěděl. A za druhé se může stát, že můj elaborát nikdo ani nevydá. Jak to vzniklo. V semináři jsem zpracovával Starý zákon a nemohl jsem se zbavit pocitu, že jsem našel klíč, kterým by šly přechíst celé dějiny spásy. A tím klíčem není nic jiného než válka. Ta je přítomná od prvních stránek Bible až po Zjevení a jen se mění kulisy.

Není tomu tak, že už v ráji dostal Adam od Boha za úkol zahradu nejen obdělávat, ale také střežit? Už na začátku je mezi řádky přítomen někdo, před kým se člověk musí mít na pozoru. Bible dále vypráví o válkách, kdy více než Izrael bojoval sám Hospodin. Přečtěte si například takovou desátou kapitolu knihy Jozue... Jenže časem se změní kulisy a válka jako

taková již není „za Hospodina“, ale spíše za toho, kdo zrovna mává zlatým žezlem. Válka již není nástrojem, kterým Bůh zachraňuje vyvolený národ, a proto proroci začínají válku kritizovat a mluví o trpícím služebníku. Skutečná moc se obléká do hávu bezmoci a zachraňuje všechny. A podobně lze „válku“ najít i v Novém zákoně. Třeba evangelista Lukáš de facto popisuje válku, která začíná pokušením na poušti a vrcholí smrtí na kříži. A díky tomu, že jsem snad našel jakýsi interpretační klíč dějin spásy, mohu lidem říci mnoho krásných věcí o Bohu, Bibli a duchovním životě. Je to příležitost vyložit texty, kterým se v Bibli rozumí jen obtížně. Uvidíme, ještě na tom dělám a třeba se časem najde i nakladatel.

77 Jakým stylem je vaše práce napsaná?

Podle těch, kterým jsem to dal přečíst, bych neměl moc počítat s tím, že lidem dojdou věci, které nejsou řečeny polopateř. Ti nejpříjemnější mi opatrně naznačili, že možná chybí něco jako pointa nebo třetí plocha s životem. Ok, válka! Ale co já s tím? Prý jsem napsal vědeckou práci populárně naučnou formou, takže se vlastně neví, pro koho to je. Vědychtivé budou zajímat fakta, ale bude je otravovat žoviální styl. A mladé lidi třeba zaujmou moje vtípky, ale nudit je budou citace. Prostě jsem to namířil přesně mezi. Takže se nad formou i cílovou skupinou čtenářů musím ještě zamyslet.

77 Někdo by mohl říct, že to hraničí možná až s drzostí, že chcete, sotva po dokončení studií, publikovat, poučovat ostatní?

Kdybych servíroval vlastní zkušenost nebo smyšlenky, tak by to bylo troufalé, trapné a drzé. Ale já tam nemluví o sobě, chci nabídnout, co jsem mohl promodlit, prostudovat a promyslet. V semináři jsem na to měl čas, který je převzácnou komoditou lidského života. A taky si uvědomuji, že ne každý, kdo by rád studoval teologii, si může počíst v cizích jazycích. A ty knihy, ze kterých jsem čerpal, zatím povětšinou přeloženy nejsou.

Proto nabízím to, co jsem sám dostal, když mě pan biskup poslal studovat do zahraničí. Je to moje gesto vděčnosti. Přece, když do někoho něco vložím, očekávám, že z něho taky něco „vypadne“. Možná to opravdu přijde někomu troufalé, ale kdy udělal Michelangelo pietu? Byl o dva roky mladší než já. Pro mě bylo důležité, že jsem mohl tvořit, přemýšlet a dávat své vizi konkrétní tvar. Zkrátka, pro mě samotného to rozhodně užitečné bylo, i kdyby z toho nebylo vůbec nic. Pokud ten můj osmdesátistránkový elaborát skončí v propadlišti dějin, nic se nestane, na světlo Boží ať vyjdou jen dobré věci.

77 Zajisté nejtěžší věcí je lhostejnost ... se kterou lidé berou Pána Boha na lehkou váhu. To je největší kříž, který mi leží na ramenou. Studium teologie mě strhlo k nadšení a úžasu. A čekal jsem, že ostatní lidé budou také bažit po poznání Boha a úžasem nad krásou naší víry.

77 Šlapanov. První farnost za kterou zodpovídáte.

Mám to štěstí, že jsem hned po vysvěcení dostal svoji farnost excurrento, menší a nepřiliš známou obec. Takže nyní mám odpovědnost nejen za spásu obyvatel, ale také za to aby náš kostel ve Šlapanově stál. Záhy po příchodu jsem zjistil, že kostel je v neutěšeném stavu, že má rozjetý krov a že je to de facto havarijní stav. Já po škole, bez technických zkušeností... Začali jsme tedy společně na kostele pracovat v rámci sobotních brigád. Vyhostili jsme letitý nepořádek, vyvezli několik kontejnerů sutě a na půdě jsme se zbavili nánosů holubího

trusu. Vykáceli jsme náletové dřeviny, opravujeme ohradní zeď a to všechno za pomoci věřících i nevěřících lidí. Myslím, že málokterý farář má takový přehled o inventáři svých farníků. Už vím, kdo má traktor, kdo bagr, kdo může přivést míchačku... Společná práce nás všechny dala dohromady.

Pravda, začátky nebyly jednoduché. Ale je skvělé, že se vše s Boží pomocí posunuje kupředu. Na začátku si zastupitelé obce s akčním farářem asi moc nevěděli rady, ale dnes máme solidní spolupráci. Obec nám pomohla se zaplacením projektové dokumentace, a když s prosíkem zavolám, že dochází písek, tak už je na cestě. Mám pocit, že Pán Bůh využil padajícího kostela k semknutí farnosti a k tomu, aby probudil zájem i ostatních lidí o dění kolem kostela. Jsem vděčný za to, že jsme společně už ledacos zažili. A pro mě osobně to je příležitost k doplnění teologického vzdělání o psaní žádostí, lovení dotací a podobně. Do začátku jsem si lepší farnost ani nemohl přát. Do zaběhlé farnosti musí nový kněz naskočit a už se veze (nebo je vláčen). Ve farnosti, která se rozjíždí, je možnost zvolit tempo i směr.

77 Stal jste se tedy stavebním technikiem, finančním poradcem atd.

Snad. Ale nepřestal jsem být knězem. Právě naopak! A ve všem, co je těžké, je důležité mít kamarády kněze, kteří poradí a podrží. Nepostradatelný je dobrý duchovní život a bezpečné zázemí vlastní rodiny. A jsem moc vděčný za společnost na havlíckobrodské faře. Každý jsme úplně jiný, ale o to víc se od P. Kučery učím. A hlavně, já jsem začal kostel ve Šlapanově opravovat, protože jsem viděl, že on rozjíždí opravy fary a kostelů v Havlíčkově Brodě. Tam jsou opravy za 100 milionů, ve Šlapanově za desetinu. Bez něho by mě to nenapadlo. Učím se v přímém přenosu. Někomu by možná nevadilo, že nad námi ze stropu fary místo lustrů visely žárovky. Pro mě je to životní lekce a přebohatý zdroj inspirace. Mimo jiné i to, co pan farář tak rád říká: „*Je to o radosti! Musí nás to bavit!*“

Zachraňme společně Karmelitánské nakladatelství

Bratři a sestry,

obracíme se na všechny lidi dobré vůle s prosbou, abychom v těchto dnech pomohli Karmelitánskému nakladatelství (KNA), které se ocitlo v posledních měsících v kritické ekonomické situaci. Všichni, kdo pro KNA obětavě pracovali, nám dvě desetiletí nabízeli kvalitní křesťanskou literaturu. Rádi bychom, aby tomu tak bylo i nadále. Proto už mnoho měsíců vyvíjíme úsilí, aby se pomohlo této dobré věci.

A jak konkrétně pomoci? Kupte si, prosíme, pro sebe a pro své blízké v těchto dnech co největší množství titulů z produkce Karmelitánského nakladatelství.

Sebe duchovně obohatíte a KNA nabídnete okamžitě hotové peníze, které teď tolik potřebuje! Navštivte kteroukoliv prodejnu KNA nebo si knížky objednejte elektronicky: www.ikarmel.cz.

Pán ať žehná veškerému úsilí, které je vyvíjeno k šíření křesťanské literatury.

Děkujeme moc!

Za Českou
biskupskou
konferenci
Tomáš Holub

Za Konferenci
představených
ženských řeholí
Vojtěcha Zikešová

Za Konferenci
představených
mužských řeholí
Prokop Siostrzonek

Karmelská pouť v Bystrém u Poličky

sobota 14. 7. 2018

- 17.00 Mše sv. pro poutníky z Dolního Újezda a okolí. (P. Adam Grabiec)
- 20.00 Koncert duchovní hudby v kostele. (Vocatus ecumenicus z Jimramova)
- 21.30 Mariánská pobožnost v kostele a světelný průvod po náměstí

neděle 15. 7. 2018

- 6.00 Mše svatá. za nová kněžská povolání. (P. Miloslav Kabrda SDB)
- 7.00 Mše svatá za farníky. (P. Josef Matras)
- 9.00 Mše svatá za poutníky. (P. ThLic. Martin Sedloň, OMI, představený Řeholní komunity oblátů P. Marie Matky naděje v Plasích na Plzeňsku)
- 11.00 Mše svatá za manžele a rodiny. (Mgr. Ing. Zdeněk Novák, ředitel diecézní kurie v Hradci Králové)
- 14.30 Svátostné požehnání.

Průležitost ke svátosti smíření je od 6.30 do 12.00 hod.
Možnost získat plnomocné odpustky.

pondělí 16. 7. 2018

- 19.00 Výroční mše svatá pro obnovené škapulířové bratrstvo. Za členy Rodiny Karmelu v Bystrém. (P. Josef Matras)

Srdečně zveme všechny mariánské ctitele!

(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Aleš Opatrný

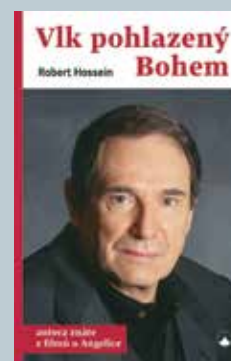
Příprava na manželství

Vytvořit dobré a stabilní manželství, které není jen krátkodobým projevem nadšení, je možné. Autor se zmiňuje také o překážkách a záłudnostech a varuje před tím, čím lze i velký vztah lásky poměrně snadno rozbít. *Brož., 124 s., 169 Kč*

Robert Hossein

Vlk pohlažený Bohem

Herec R. Hossein, u nás známý především rolí lamače ženských srdcí – hraběte Joffreye de Peyrac z filmů o krásné Angelice, vypráví o své rodině, herectví a o tom, jak vidí životní hodnoty dnes, léta po své konverzi. *Brož., 128 s., 199 Kč*

Gospelová kapela Good Work na turné

...a koncertovat bude i v kostelech Královéhradecké diecéze

Zeptali jsme se proto Jiřího Jakubíka, frontmana hudební skupiny Good Work.

„Proč se vaše formace rozhodla hrát gospelové věci?“

Hrajeme od roku 1996. Dříve pod názvem Paprsky, dnes jako GOOD WORK. Po celou dobu naše skupina prochází přirozeným vývojem. Není to tedy tak, že bychom se jednoho dne rozhodli, že začneme

„něco hrát“. Děláme to, co je pro nás přirozené, co cítíme, že nás naplňuje a samozřejmě baví. Často uvnitř skupiny rozebíráme otázky – jak být aktivní součástí církve, jak promlouvat k lidem a předávat svědectví moderní formou.

„Kde berete inspiraci pro texty?“

Všude kolem nás. Snažíme se mít otevřené oči a pozorně naslouchat aktuálním

tématům. Každou naši píseň velmi promyšlíme už od samého počátku. Uvažujeme o ní tak, že téma, které textař zvolí, ponese důležité poselství pro posluchače během koncertu. Uznávám, že některé naše texty jsou komplikovanější a divák o nich musí více uvažovat. Je to zkrátka rukopis textaře dané písně.

„Váš poslední hudební klip je dost chytlavý, máte s ním nějaké ambice?“

Náš aktuální klip Od samého rána se přesně trefuje do podstaty GOOD WORKU. Je to kombinace tradičních motivů a soudobého popového pojetí hudby. Stejně tak dějová linie klipu může být velmi blízká dnešnímu mladému člověku. Tradiční svatba, kdy si dva mladí řeknou své ANO před Pánem Bohem a začínají tím svůj společný život, je na jednu stranu velmi zakořeněnou událostí. Na stranu druhou je v kontrastu s tématem aktuálnější. Nevázat se, žít mimo manželství, neslibovat sňatek na celý život, nefunkční vztahy řešit rozvodem apod.

„Turné po kostelích Královéhradecké diecéze je součástí většího celku?“

Koncertně jsme dost aktivní. Máme za sebou přes 700 vystoupení. Hrajeme během celého roku a vždy v létě, o velkých prázdninách, vyjíždíme na koncertní turné. Do Královéhradecké diecéze se s turné vracíme po osmi letech. Jelikož pravidelně koncertujeme i na Slovensku, snažíme se rovnoměrně „myslet“ jak na české, tak slovenské diecéze. Moc nás těší, že je o naše koncerty takový zájem. Zpětná odezva od posluchačů je pro nás velkým motorem a inspirací, takže se už moc těšíme na léto, až to společně zase pořádně rozjedeme.

Termíny koncertů

16. 7.	Ústí nad Orlicí	19 hodin	kostel Nanebevzetí Panny Marie
17. 7.	Častolovice	19 hodin	kostel sv. Víta
18. 7.	Holice	18 hodin	kostel sv. Martina
19. 7.	Dobruška	18 hodin	kostel sv. Václava
20. 7.	Náchod	19 hodin	kostel sv. Vavřince
21. 7.	Police nad Metují	19 hodin	kostel Nanebevzetí Panny Marie
22. 7.	Červený Kostelec	18 hodin	kostel sv. Jakuba

Liber viaticus

Karel IV., císař a král

V letošním roce uplyne již 640 let od smrti jednoho z nejslavnějších mužů naší historie – císaře a krále Karla IV. Připomeňme si, proč byl tak významným vládařem a co dodnes Otec vlasti pro náš stát znamená. O Karlu IV. byly napsány desítky, možná stovky knih, publikací a učených článků. Následující text je pokus o vytvoření obrazu, portrétu bez příkras, i když jen velmi zkratkový.

Rodiče

14. století věru nebyla klidná doba. Skončila vláda Přemyslovců a česká šlechta se snažila zajistit ve státě co největší moc nad trůnem, kde se rychle střídali panovníci. Protože šlechta nebyla spokojena i se

současným panovníkem Jindřichem Korutanským, vyslala poselství k lucemburskému hraběti a římskému králi Jindřichu VII. se žádostí, aby svého syna Jana oženil s českou princeznou Eliškou Přemyslovnou a stal tak se českým králem. Lucemburkové moc chuti neměli, ale nakonec

souhlasili. A tak 1. září 1310 se konala ve Špýru (dnes v SRN) svatba čtrnáctiletého Jana a osmnáctileté Elišky.

Jan (1296–1346) byl jedináček, zahrnovaný přepychem, s jemným francouzským vychováním a skutečný rytíř.

Bitva u Kresčaku

Koronovace Karla IV.

Mluvil několika jazyky, ale česky neznal ani slovo. Eliška (1292–1330) měla panovačnou a hádavou povahu. Bylo to nevyrovnané manželství bez lásky, přesto měli spolu sedm dětí. Manželé po svatbě odjeli do Čech. Jan jel v čele velkého oddílu vojska svého otce, protože jeho prvním úkolem bylo obsadit vojensky zemi, kterou vyženil. Jindřich Korutanský mu to ulehčil, protože věděl, že té přesile nemůže vzdorovat a uprchl se svou ženou (Eliščinou starší sestrou Annou) do rodných Korutan. Dne 4. února 1310 byli snoubenci v bazilice sv. Víta na Pražském hradě slavnostně korunováni.

Jan Lucemburský panoval více jak třicet pět let. Po dlouhou dobu sváděl marný zápas s domácí šlechtou. Nakonec přistoupil na dualistickou koncepci – na tvorbě státní politiky se s ním podílela šlechta. On sám, znechucený těmito drsnými poměry, časem ztratil zájem o dění v zemi a pobýval raději v cizině (přes dvě třetiny svého panování). Vracel se hlavně pro peníze, které tolik potřeboval k velkorysému stylu rytíře a válečníka. V Čechách zůstal cizincem. Hrdá, půvabná, snědá Eliška doufala, že její manžel dokáže obnovit velikost českého státu jako za Přemysla Otakara II., jejího děda. Dá se říci, že byla ve válečném stavu jak s manželem, tak s nevlastní matkou Eliškou Rejčkovou. Nakonec prohrála vše a pokorně se vrátila do Čech z Bavorska, kam uprchla. Zemřela v osmatřiceti letech, pochována je na Zbraslavi.

Královské děti

Královským manželům se narodila roku 1313 dcera Markéta. Jejím druhým manželem měl být polský král Kazimír, Markéta tři dny před svatbou zemřela.

Roku 1315 se narodila Jitka, před korunovací s francouzským králem Janem II. r. 1348 zemřela. V pátek 14. května 1316 se narodil dědic trůnu. Nikoliv však na Pražském hradě, protože vyhořelý královský palác ležel v troskách stejně jako velká část českého státu. Eliška porodila v komnatách kteréhosi měšťanského domu na Starém Městě. 30. května byl malý Lucemburk pokřtěn a dostal jméno Václav, jméno patrona přemyslovské dynastie a národního světce. Jen pro pořádek uvádím další sourozence: Přemysl Otakar (1318–1320) zemřel dvouletý. Jan Jindřich (1322–1375) se oženil v Tyrolsku za Markétu Pyskatou, ta jej však brzy vyhnala ze země a Jan Jindřich se stal později moravským markrabětem. Anna (1323–1338) byla manželkou vévody Oty Habsburského. Eliška (1323–1324) dvojče, zemřela jako dítě.

Mladý kralevic

Král Jan se po narození Václava opět toulal po cizině a Eliška se znovu pustila do bojů s domácí šlechtou. Jan tomu zpočátku nevěnoval velkou pozornost, zplodil dalšího potomka a znovu odešel za hranice. Eliška ze strachu před nevyzpytatelnou šlechtou utekla s dětmi na svůj hrad

Loket. Navíc prý prohlásila, že by mohla se synem Václavem jako dědicem země vládnout sama. Když se to král Jan od svých našeptávačů dozvěděl, vyložil si to jako spiknutí a vrhl s vojskem na Loket. Manželku s dcerami a nejmladším Přemyslem vykázal na Mělník, ani ne tříletého Václava dal na Lokti hlídat, což se rovnalo uvěznění. Od této chvíle malý Václav svou matku již neviděl. Tento drastický zážitek zanechal v chlapci nenávisť k otci, která mu vydržela, i když dospěl.

Prudký obrat v životě nastal po čtyřech letech, v roce 1323. Královský otec si na něj vzpomněl a uznal, že je třeba jej představit Evropě jako dědice dynastické moci Lucemburků. To již Jan Lucemburský nabídl francouzskému králi Karlu IV. svoji sestru Marii za manželku a tím vytvořil velké spojení své říše s Francií. Svému synovi při biřmování dává jméno Karel (po svém kmotrovi francouzském králi), které od té doby trvale užíval. V den svých sedmých narozenin měl, nyní už Karel, svatbu se stejně starou (mladou) princeznou Blankou z Valois (1316–1348), a zároveň se konala korunovace francouzské královny, jeho tety Marie. Se svou manželkou se brzy musel Karel rozloučit. Začal mu nový život. Bydlel v krásných komnatách, vynikající učitelé jej naučili francouzsky, latinsky, německy a italsky, zvládl psaní a počítání, poznával taje scholastiky, politiky a diplomacie. Mimo to dobře ovládal vše, co musil znát každý rytíř – jízdu na koni, šerm a ovládání všech tehdejších

(Založení Karlových Varů

(Založení katedrály

zbraní. Neušlo mu ani to, že kolem něj je plno krásných dívek, s kterými si dobře rozuměl. Navíc se denně mohl stýkat s tetou Marií (ta však za dva roky zemřela) a dobře si rozuměl i s francouzským králem, strýčkem Karlem, který, ač sám negramotný, poskytl svému chráněnci nejvyšší možné vzdělání, a také lásku, protože byl bezdětný. Jeho otec jej občas přijel navštívit, rozhodně však ne proto, aby přispěl na jeho výživu či studia, naopak sám pobíral od francouzského dvora jakousi apanáž.

Karlův šťastný život skončil smrtí francouzského krále Karla roku 1328. Na trůn usedl Filip VI., nevlastní bratr Karlovy manželky Blanky. Byl to nevládný, rozmařilý a hloupý král, navíc mimořádně lakomý. Dvanáctiletý Karel byl odsunut na vedlejší kolej. Ale opět měl velké štěstí. Na pařížské univerzitě se seznámil a spřátelil s opatem benediktýnského kláštera, Pierrem de Rosièrem (a pozdějším papežem Klimentem VI.), který mu pomáhal nahlížet do tajů praktické politiky a diplomacie na nejvyšší úrovni.

Dětství českého prince skončilo r. 1329. Třináctiletý jinoch byl náhle odvolán z Francie do Lucemburku. Se svou ženou Blankou zde pobyl asi rok. Otec Jan si přál, aby ho syn zastoupil ve správě hrabství, aby získal první zkušenosti a okusil tíhu samostatného rozhodování. Zatím Jan Lucemburský vstoupil do dalšího svého životního omylu. Obracely se na něj italské státečky, které se mezi

sebou neustále rvaly, aby jim zajistil vojenskou ochranu. Král ochotně sliboval a ještě ochotněji bral dopředu odměnu za ochranu věčného míru. Jenže rozlehlý, ale labilní útvar se začal hroutit. Tehdy sem povolal prince Karla a sám po krátkém pobytu s ním Itálii opustil. Tak skončil patnáctiletý Karel přímo v jámě lvové. Již třetí den svého pobytu v Pavii byla Karlově družině podána otrávená snídaně. Princ však nejedl, protože šel nejdříve do kostela k přijímání. Když se vrátil, našel několik druhů otrávených. Ponechán osudu musel nyní v severní Itálii bránit hroutící se lucemburské panství. Vedl si statečně, obratně a zrale, ale zbytečně. Největší svou bitvu svedl v listopadu 1332 u San Felice. Dokázal, že je pravý rytíř, který také získal první zranění. Vyhraná bitva nic nevyřešila. V dubnu 1333 bylo jeho vojsko u Ferrary rozprášeno. Sedmnáctiletý lucemburský princ se rozhodl vrátit do Čech. Nerad. Byla tam však jeho kolébka a hrob matky. V říjnu překročil české hranice s několika přáteli.

Markrabě moravský

Další osudy budoucího českého krále a římského císaře Karla IV. jsou velmi složité; není třeba zabíhat do podrobností. Sedmnáctiletý Karel, přicházející s drsnými zážitky z Itálie, do kterých jej dostal otec Jan svou státnickou praxí bez hlubší koncepce a se stále prázdnou pokladnou, se ocitl v Čechách jako cizinec. Český zapomněl mluvit, nikdo jej tu neznal. Jen co se v Praze zabydlel v jednom

staroměstském domě, začal shánět místní české lidi jako svoje spojence ke svým přátelům. Svým šarmem a důvtipem se mu dařilo. Učil se velmi rychle česky. Přátelé mu poskytli nezbytné prostředky, pražští měšťané úvěr 2000 hřiven. Zaplatil urgentní dluhy, vykoupil část zastaveného majetku (někdy i pohrůzkou), renovoval královské sídlo. Brzy získal zpět skoro dvě desítky hradů (olomoucký, brněnský, znojenský, Křivoklát, Hradec Králové, Písek, Telč, aj.), které otec pronajal. Jen co byl opraven purkrabský dům na Hradčanech, nastěhoval se do něj a brzy v něm přivítal i svoji milovanou ženu Blanku. Ta přijela s početnou přepychovou svitou francouzských dam. Karel však poznal, že to Čechům není vhodné, a všechny poslal zpět. Nové dvorní dámy byly české, Blanka si brzy zvykla, naučila se česky a lidé ji měli rádi. Do roka se jim narodila dcera Markéta (1335–1349), později Kateřina (1342–1395).

Otec Karlovi udělil titul markrabě moravský, čímž vzniklo lucemburské dvojvládí. Bylo to špatné. Král Jan se znovu zapletl do válečného dobrodružství, které prohrál, přišel o část své říše a aby zaplatil dluhy, prodal Zbiroh, zastavil Křivoklát, znovu se zadlužil tam, kde to syn již zvelebil. Aby toho nebylo málo, vyhlásil křížácké tažení na Litvu. Do Litvy však ani nedorazil, utratil vše a navíc přišel o oko. Tehdy roztržka mezi otcem a synem dostoupila vrcholu. Král zbavil syna titulu markraběte a Blanku donutil odejít do Brna. V roce 1339 se král Jan

Stavba Karlova mostu

Založení Vinohrad

Zlatá bula sicilská

spojil s císařem Ludvíkem, s úhlavním nepřítelem, stíhaným po léta papežskými klatbami. Bez Karlova vědomí mu sliboval Moravu jako léno. Tehdy se Karel rozjel za otcem a ve vyhroceném konfliktu dosáhli jakéhosi smíru.

Rok nato král Jan oslepl i na druhé oko. To nakonec přimělo hrdého krále, aby v červnu 1341 na sněmu v Praze prohlásil syna za svého právoplatného nástupce. K plánované korunovaci však vinou dalších evropských událostí nedošlo. Došlo však k jiné důležité události. Papežem se r. 1342 stal Kliment VI., bývalý opat benediktinského kláštera (vládl 1342–1352). Když se tito dva přátelé z dob Karlových studií setkali, bylo Karlovi 24 let, papež 48 let. Jejich přátelství po letech ještě vzrostlo, a navíc se oba potřebovali: Karel měl po boku nejmocnějšího muže křesťanského světa, papež zase věděl, že Karel je a bude nejmoudřejším tehdejším panovníkem Evropy. Stali se z nich mocní spojenci, alespoň z počátku. 30. dubna 1344 bylo pražské biskupství papežem povýšeno na arcibiskupství. Protože však podle předpisů musila být v zemi dvě biskupství (jedno bylo v Olomouci), padla volba na Litomyšl, kde byly všechny předpoklady k jeho rychlému vytvoření: vhodný kostel, který se stal katedrálou, reprezentační budova zrušeného premonstrátského kláštera i dostačující bohatý region. A co bylo hlavní – nyní měl již panovník volné ruce ke spravování své země bez vlivu německých arcibiskupů. Litomyšlské biskupství vzniklo ve stejný den jako arcibiskupství pražské, zaniklo za husitských válek roku 1425. Významným biskupem této doby byl Jan ze Středy (asi 1310–1400), který byl zároveň kancléřem Karla IV. Byla to silná a vzdělaná osobnost, v podstatě zakladatel humanismu u nás. S Litomyšlí je spojen Liber viaticus (breviář Jana ze Středy), nádherně iluminovaný rukopis. (Jeho replika z nedávné doby se prodávala za 700 000 Kč.)

Bitva u Kresčaku

Pak již šly události rychle za sebou. 11. července 1346 byl třicetiletý moravský markrabě Karel na sjezdu říšských kurfiřtů v Rhens jednomyslně zvolen

králem Říše římské. Ke korunovaci však nedošlo, po boku svého otce musil odejít do války splnit svou rytířskou povinnost. Bitva se konala v sobotu 26. srpna 1346 u Kresčaku (Crécy) ve Francii. Francouzská rytířská jízda se zde utkala s anglickou pěchotou a lučištníky. Byla to zpacaná bitva. Slepý král Jan podle svého hesla „*Toho Bohdá nebude, aby český král z boje utíkal*“ jel v čele, jeho kůň byl přivázaný ke dvěma koňům rytířů. Bil se jako lev, slepě se vrhal do ztraceného boje, dokud mrtev neklesl k zemi. Francouzských rytířů padlo 1500 a ještě více pěchoty, Angličané ztratili jen tři rytíře a čtyřicet pěšáků. Král Karel byl mezi raněnými, ale pak na rozkaz otce odešel do zázemí. Král Jan zemřel ve stejný den jako před šedesáti osmi lety Přemysl Otakar II. na Moravském poli. Jak měl pestrý život, takové byly i osudy krále Jana po smrti. Po mnoha peripetiích konečně od roku 1946 našel trvalý odpočinek v Lucembursku v katedrále Panny Marie.

O mrtvých jen dobré. Proto ještě na závěr něco k jeho osudům: Král Jan byl prvním ze čtyř Lucemburků na českém trůně. S českým prostředím se nikdy nesžil, přesto pro český stát znamenal hodně. Rozšířil České království o Chebsko, připojil Lužici a velkou část Slezska. Výhodnými politickými sňatky svých dětí z obou manželství zajistil naší zemi mír a klid. Zahájil přestavbu baziliky sv. Víta na katedrálu. Všemi prostředky protlačil Karla na římského krále. Svými kontakty, šarmem a leskem dvora dokonale reprezentoval český stát na mezinárodním poli. Od roku 1325 nechává razit první zlaté mince u nás (florény). Byly raženy v Praze ze zlata těženého v Jílovém u Prahy a byly vysoce ceněny i v zahraničí. Bohatství také zajišťovaly stříbrné doly v Horách Kutných. Začal s dlážděním pražských ulic. Jestliže v Čechách je označován jako král-cizinec, v zahraničí je ceněn hodně vysoko.

Karel IV.

Proč král Karel je označován jako čtvrtý a nikoliv první? Skutečně byl prvním českým králem toho jména. Vžilo se však počítání podle nositelů císařské hodnosti

a v tomto smyslu byl Lucemburk skutečně čtvrtým Karlem v pořadí; prvním byl Karel Veliký (742–814). V Praze se 2. září 1347 se konala mohutná a složitá korunovace, dlouhou dobu připravovaná podle podrobných návrhů samotného krále. Zároveň s Karlem byla korunována i Blanka z Valois. Za účasti obrovského množství církevních i světských hodnostářů a vzácných hostů v nově budované svatovítské katedrále vložil arcibiskup a Karlův velký přítel Arnošt z Pardubic králi na hlavu novou, svatováclavskou korunu. I tento nejvyšší odznak královské moci byl vytvořen pod Karlovým dohledem. Je z 21karátového zlata, váží asi 2,5 kg, zdobí ji 94 drahokamů a 20 perel. Před 2. světovou válkou byla její hmotná cena odhadnuta na 10 miliard Kč, dnes by to bylo mnohokrát víc. Umělecká a historická cena je nevyčíslitelná. K svatováclavské koruně si Češi vytvořili zajímavou legendu: Kdo si ji posadí na hlavu neoprávněně, ten do roka zemře. Tato legenda se oživila po atentátu na Heydricha.

Staveniště Evropy

Karel IV. se rozhodl proměnit Prahu v jedno z největších a nejkrásnějších měst Evropy. Začal půdorysným rozpětím, ve kterém mohla Praha volně dýchat až do 19. století. V březnu 1348 položil základní kámen ke stavbě Nového Města pražského. Velkolepý plán zrál v jeho hlavě dlouho. Způsob jeho realizace byl však ohromující a dodnes budí údiv. Pro svůj plán vyčlenil plochu asi 360 hektarů, na níž existovalo několik vesniček. Neznámý, leč geniální architekt rozčlenil obrovský prostor sítí širokých ulic, a mezi nimi tři velká náměstí: Senovážné, Koňský trh (dnes Václavské náměstí) a Dobytčí trh (dnešní Karlovo náměstí). Dobytčí trh svými rozměry předstihl i římské náměstí sv. Petra a dodnes je největším náměstím v Evropě. Opevnění Nového Města spojil s opraveným Vyšehradem.

Jinými slovy: Karel IV. myslil na svůj stát na dlouhou dobu dopředu, nikoliv na sebe. Řídil celý ten mamutí a ve středověku nebyvale složitý plán po všech stránkách: musel mít dostatek finančních prostředků, dostatek cihel, lomového

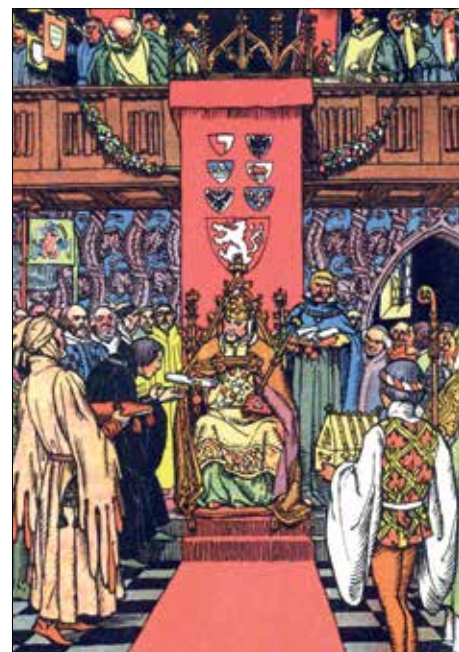
kamene, mistrů všech řemesel, sochařů a malířů i kvalitních pracovních sil. Zároveň zabezpečoval i chod státních a říšských politických záležitostí. Cestoval koňmo. Vracel se od diplomatických jednání k plánům Nového Města, Karlštejna, mnoha dalších hradů a chrámů, k nákresům regulace Vltavy, k novému mostu přes Vltavu, k rozvoji pražské univerzity. A to stihl psát, žít naplno, milovat celým srdcem. Jeho Praha za jeho panování vzrostla asi z 10 000 obyvatel na trojnásobek. Morová epidemie, která v té době postihla velkou část Evropy, zasáhla Čechy jen okrajově. Karel byl pyšný člověk s mnoha chybami. Vědomě pěstoval jakýsi kult osobnosti. Ale to všechno zaniká pod tíhou obrovského díla, které nám zanechal. A jako si malíři a sochaři podepisují svá díla, on je pojmenovával po sobě. A tak vznikl nejen Karlštejn, ale také hrad Karlskrona (Karlova Koruna, dnes zřícenina Radyně u Plzně), Karlsberg (Kašperk), Karlshaus (dnes Hrádek u Hluboké), Karlsburg (Tepenec na severní Moravě) aj. Řada jmen už vymizela či se neujala, ale ještě jich zůstává dost, např. Karlovy Vary. I Nové Město pražské se mělo jmenovat Karlstadt; nestalo se tak. Naopak: pražská Karlova univerzita či Karlův most byly nazvány takto až mnohem později, stejně jako Karlovo náměstí.

Země Koruny české

Rok 1348 byl pro Karlovo panování mimořádně významný. Dne 7. dubna 1348 vydal soubor čtrnácti listin zásadní důležitosti. Jedenáct z nich řešilo postavení Českého království ve vztahu k Svaté říši římské a dvě položily právní základy k soustátí označovanému od té doby jako země Koruny české. Patřily do ní České království, slezské vévodství, Budišínsko, Zhořeletsko, Moravské markrabství, olomoucké biskupství a opavské vévodství.

Pražská univerzita

Čtrnáctou listinou založil pražskou univerzitu. Karel IV. věděl, že český stát se do budoucna neobejde bez vzdělaných lidí – právníků, lékařů, učitelů

Založení univerzity

Karel IV. na Karlštejně

Karlštejn

◀ Hladová zed

◀ Pražský Hrad a Karlův most

i úředníků, starajících se o chod církevních i světských institucí. Vždyť dosud se dalo studovat na vysokých školách pouze v zahraničí. Univerzita měla čtyři fakulty: artistickou, lékařskou, teologickou a právní, vyučovacím jazykem byla latina, studovat směli pouze muži římskokatolického vyznání. V artistické fakultě se vyučovalo tzv. sedm svobodných umění: gramatika, rétorika, filozofie, aritmetika, geometrie, astronomie a hudba. Na svou slávu si však univerzita musila ještě řadu let počkat.

Katedrála sv. Víta

V roce 1344 položili králevic Karel, jeho nejlepší přítel arcibiskup Arnošt z Pardubic a tehdy již slepý král Jan základní kámen katedrály sv. Víta. Hlavním architektem byl vynikající Matyáš z Arrasu, kterého Karel a Jan přesvědčili k odchodu z Francie. Matyáš (55 let) vytvořil geniální plány a na stavbě katedrály pracoval osm let. Stavbu zahájil východním kněžištěm, aby se zde co nejdříve mohly sloužit mše. Stavby na místě budoucí katedrály byly rozebrány. Po jeho smrti si Karel vybral jako jeho nástupce Petra Parléře, německého mladíčka (asi 23 let). Jak se brzy ukázalo, byl to obrovský kus štěstí – Parléř byl geniální architekt a kameník, jeden z největších evropských umělců všech dob. Vytvořil dílo, nad kterým dodnes odborníci žasnou (např. síťovou žebrovou klenbu či do té doby neznámou klenbu hvězdicového vzoru nad kaplí sv. Václava, vše nádherně zdobené).

Založil i velkou (zvonovou) věž, která poté vyrostla do výše 55 metrů.

Parléř přežil svého císaře o 20 let. Pak však zájem o mimořádně drahou a náročnou stavbu v zemi, poničené husitskými válkami, poklesl. Parléřovi synové zatloukli staveniště stěnou z prken a fragment chrámu uzavřeli zdí. Katedrála tak zůstala na 500 let torzem. Byly sice učiněny pokusy o pokračování, ale skutečné rozhodnutí o dostavbě dominanty Prahy přišlo až roku 1873. Dokončena byla západní část lodi a průčelí se dvěma 80 metrů vysokými věžemi. Válka stavbu zastavila, ale po ní se závěrečné práce rozběhly naplno (na stavbě pracoval jako vyučený kameník i budoucí prezident Antonín Zápotocký). V září 1929, při oslavách milénia zavraždění sv. Václava, byla stavba za účasti prezidenta Masaryka a arcibiskupa Kordače slavnostně otevřena.

Karlštejn

V roce 1348 začíná i se stavbou Karlštejna, hradu pro uložení korunovačních klenotů a svatých relikvií, jichž byl český král vášnivým sběratelem. Základní kámen položil 10. června 1348 arcibiskup Arnošt z Pardubic. Původně to měla být skromná stavba s jednou věží. Záměr uložit zde a ochraňovat korunovační koruny Svaté říše římské a relikvie svatých pojal Karel později, a od r. 1356 jej představoval na nedobytný hrad. Nejcenější místností na hradě je kaple Svatého Kříže, bohatě zdobená zlatem a drahým

kamením. Panovník sem rád jezdil na odpočinek. Hrad měl pohnutou a složitou historii; dnes patří k nejnavštěvovanějším místům v Čechách. K hradu se vztahuje řada pověstí, z nichž nejznámější je o zákazu pobytu žen na hradě. Není pravdivá, na hradě jsou místnosti určené jen pro fraucimor.

Karlův most

Karlův most, ležící na cestě mezi Starým Městem a Malou Stranou, patří mezi nejznámější místa Prahy, v každou roční dobu obležený tisíci turisty z celého světa. Je druhým nejstarším kamenným mostem v Čechách, zbudovaným na základech Juditina mostu, který roku 1342 zničila jarní povodeň. Stavba mostu byla velmi náročná a také velice drahá. Dokončen byl v roce 1402. Most byl během příštích staletí ozdoben třiceti nádhernými sochami. Do 19. století to byl jediný most v Praze.

I k mostu patří řada pověstí. Připomeňme si dvě: Podle první si prý Karel IV. nechal od astrologů vypočítat datum položení základního kamene podle konstelace planet. Vyšlo jim 1-3-5-7-9-7-5-3-1, tedy rok 1357, 9. července v 5 hodin 31 minut.

Druhou legendou je přidávání vajec do malty. Na začátku 21. století, při chemickém rozboru malty, nebylo toto dokázáno, avšak našly se tam stopy mléka a vína. Ponechme si však pověsti, jsou většinou hezčí než skutečnost.

Korunovační klenoty

Smrt Karla IV.

Soukromý život

V srpnu 1348 předčasně umírá jeho první manželka, vroucně milovaná Blanka, se kterou měl dvě dcery: Markétu (1335–1349) a Kateřinu (1342–1395). Novou Karlovou manželkou se už v březnu následujícího roku stává Anna Falcká (1329–1353), dcera jeho nedávného odpůrce Rudolfa Falckého. Karel si tím upevnil postavení v říši a rozbil opozici. Svůj triumf si 33letý panovník posvětil novou korunovací v Cáchách. Dosáhl nejvyššího postavení v Evropě. A navíc Anna mu v lednu 1350 přivádí na svět syna Václava. Karel IV. je štěstím bez sebe a ve věku pouhých jedenáct měsíců nechává dítě zasnoubit s jedenáctiletou Annou Svidnickou (1339–1362). Malý následník trůnu však ve dvou letech umírá a brzy i jeho matka. Karel se po další nevěstě dlouho neohlíží a bere si za ženu právě Annu Svidnickou. Nevadí mu, že je o 23 let mladší. Mladička a prý velmi krásná Anna svého chotě všude doprovází, např. při jeho slavné korunovační císařské jízdě do Říma v roce 1355. Po dvou letech se vracejí do Čech. Zde Karel začíná stavět nový kamenný most a konečně také očekává nového potomka, následníka trůnu. Jenže osmnáctileté Anně se narodila „jen“ dcera Alžběta (1358–1373). Naštěstí o dva roky později je Anna opět těhotná. Doprovází Karla na říšský sněm do Norimberku, a právě zde se 45letý Karel konečně dočká dědice. Dostává jméno Václav (1361–1419). Po roce se vracejí s Václavem IV., budoucím českým

králem do Prahy. Karla však čeká válka s jeho zetěm, Rudolfem IV. Habsburským. Shromažďuje vojsko u Uherského Brodu. Tam jej však zastihne zpráva, že Anna při porodu dalšího dítěte zemřela. Ihned je sjednáno příměří. Do roka se stárnoucí císař žení počtvrté, tentokrát s šestnáctiletou Alžbětou Pomořanskou (1347–1393), vnučkou polského krále Kazimíra. Alžběta je proslulá svými mimořádnými fyzickými dispozicemi. Beneš Krabice z Weitmile: „*Tato paní císařovna měla v ruku takovou sílu, že si někdy v přítomnosti mnoha knížat, pánů a šlechticů dala přinést novou podkovu, ukovanou pro velkého valacha, a tuto podkovu svými vlastníma rukama zlomila.*“

Z tohoto manželství se narodila dcera Anna (1366–1394), budoucí anglická královna, Zikmund (1368–1437), příští král uherský a český a král římský, Jan (1370–1396), Karel, zemřel jako nemluvně, Markéta (1373–1410) a Jindřich, který také zemřel jako dítě. Karel bohužel udělal jednu zásadní chybu. Miloval svého syna Václava IV. tak moc, že ho dokonale rozmazlil a nepřipravil na samostatnou vládu. Upřednostňování prvorozeného mělo za následek velkou rivalitu mezi bratry Václavem a Zikmundem, která v pozdějších letech vedla k úpadku země Koruny české. Byla to největší chyba jeho života. Co platno, že napsal svůj životopis Vita Caroli, jehož hlavním smyslem je předávání svých zájmů, zkušeností a mravních poučení svým synům, kterým předal vládu, když

ti se podle nich neřídili. Proto jen několik vět: Karel udělal vše pro to, aby představil Václava světu jako svého nástupce nejen na českém, ale i na říšském trůně. Dvouletého chlapce nechává v rozestavěné katedrále sv. Víta 15. června 1363 korunovat českým králem. Diplomatickými finesami a horentními sumami vyšlapává synovi cestu k římské koruně. To se mu podaří, když je Václavovi 15 let. Otec jej bere všude s sebou, uvádí jej do nejvyšší společnosti. Tam si však úctu nezíská: „*Je to slaboch, neumí vzít zbraň do ruky a neučiní jedno samostatné rozhodnutí.*“

Na vrcholu sil

Rokem 1355 stanul Karel IV. na vrcholu své skvostné životní dráhy. 5. dubna přijel ve vší nádheře a oficiální slavnosti v čele čtyřtisícového zbrojného průvodu do Říma, aby ve Svatopetrském chrámu byl slavnostně pomazán a korunován na císaře Říše římské. Po jeho boku usedla na římský trůn i jeho nová, třetí manželka Anna Svidnická. Tak se stal světským pánem světa. Bylo mu 39 let a nemohl již žádat víc. Tento triumf byl o to větší, poněvadž prosadil, aby Svatý stolec přesídlil z Avignonu zpět do Říma. Celkem byl Karel IV. korunován šestkrát: 1346 Bonn, 1347 Praha, 1349 Cáchy, 1355 Milán a Řím, 1365 Arles. Někteří historici vyslovují mínění, že po dosažení císařského majestátu už Karel spíše dbal na posílení rodových pozic. Jeho předchozí úžasný elán prý pohasl, možná pod vlivem těžké nemoci, která

šviháka dbajícího na eleganci i přízeň žen postupně změnila v trochu nahrblého a stárnoucího muže, chodícího s toporně vychýlenou hlavou. V této době léčil svoje bolavá záda pletením košíků i koupelemi v založených Karlových Varech. Nechme však historiky bádát. Obrazně řečeno: Karel překonal obtíže hor, nyní překonával obtíže rovin. Uskutečňoval svoje grandiózní plány, učinil Prahu středem Evropy a proměňoval ji v urbanistický drahokam. A přitom řídit celou Evropu, to vyžadovalo dokonalou znalost diplomacie, mazanosti a třeba i vojenského zásahu.

Na tzv. Svatováclavském sněmu 1355 předložil císař Karel IV. ke schválení „*Majestat Carolina*“ čili jakýsi český zákoník. Nepočítal však s tím, že narazí na obrovský odpor šlechty, která jej striktně odmítla. Císař přijal porážku elegantně, a lišácky prohlásil, že se listiny „*někam ztratily*“. Druhým jeho návrhem zákoníku, tentokrát pro celou Říši, byla Zlatá bula. Ta také byla přijata s nelibostí, hlavně německých knížat, ale po roce jednání byla schválena. Zlatá bula řešila problémy s volbou nového krále, v níž Karel IV. prosadil, aby sedm kurfiřtů, kteří volí krále, volili pouze většinově, nikoliv jednomyslně (čili ke zvolení panovníka by stačily pouze čtyři hlasy). Protestoval i papež Kliment VI., protože církev byla z volby vynechána. Zlatá bula platila 450 let, až do zániku Svaté říše římské roku 1806.

Smrt Otce vlasti

Těsně před Karlovou smrtí se stala vážná událost. Po smrti papeže byl novou hlavou církve zvolen Urban VI. Část kardinálů s volbou nesouhlasila, na protest opustila Řím, odešla zpět do Avignonu a zvolila si jako nového papeže Klimenta VII. Začalo tragické církevní schizma (dvojvládí). Karel jel do Francie vyjednávat, ale bez valných výsledků. Sotva se vrátil, věděl už, že jeho mise byla marná. A cítil zároveň, že je u konce sil. Večer 29. listopadu 1378 zemřel, obklopen svými blízkými. Příčinou byl úraz, při kterém si zlomil krček stehenní kosti. A muž, jehož pohybový aparát byl už dlouhá léta postižen úrazem horní části páteře i postupující dnou, po této nehodě znehybněl

definitivně. K tomu se dostavily duševní deprese, prudký zánět plic, které vypověděly službu, pak i srdce. Dožil se 62 a půl roku. Jeho nabalzamované tělo leželo jedenáct dní v síni královského paláce, oblečeno v královské roucho, kde se s ním loučily zástupy lidí. Poté bylo tělo zesnulého císaře postupně převezeno do čtyřchrámů. A v 16. den smutku se konaly závěrečné obřady ve Svatovítské katedrále. V pohřební řeči Mistr Vojtěch Raňkův z Ježova prorocky označil Čechy za bezbrannou loď v prudké bouři, kterou opustil zkušený kapitán. A také poprvé použil přídomku „*Pater patriae – Otec vlasti*“.

Po obřadu byl císař oblečen do šedého mnišského hábitu a uložen do hrobky českých králů ve Svatovítském dómu, po boku svých manželék.

Detail tumby Karla IV.

Několik faktů

Karel IV. je většinou prezentovaný jako zbožný, bezkonfliktní panovník, sbírající ostatky svatých. On se však choval jako pravý středověký rytíř; drsný, rozhodný a statečný. Uměl se postavit do čela vojska proti nepříteli s mečem v ruce. Už od šestnácti let, s otcem anebo i sám, plnil statky italských šlechticů, kteří se postavili proti nim. Ve dvaadvaceti letech jel s vojskem proti zbojnému Mikuláši z Potštejna, kterého nakonec nechal jako lapku popravit. Zrovna tak vyplenil Svídnici za zradu Bolka Svídnického. Ne každý spor řešil mírovou dohodou. Rovněž názor na císaře Karla IV. a jeho pobožnůstkářství je velmi zkrleslý. Musíme si uvědomit, že žil ve

středověku, kdy měli lidé úplně jiné myšlení. Ve všem tehdy nevysvětlitelném viděli znamení od Boha a Bůh byl neodmyslitelnou součástí každodenního života všech lidí. Takový způsob života ovlivní i vzdělané osoby, jakou Karel bezesporu byl. Několikrát unikl zázrakem smrti, několikrát byl těžce nemocný a dvakrát dlouhodobě nehybný. Za všechna takováto zázračná uzdravení vzdával hold Bohu zakládáním chrámů, kostelů, klášterů... V Praze v jeho době bylo sto čtyři svatyní. Zároveň víme, že zde pracovalo na čtyři sta umělců – malířů, sochařů aj. výtvarníků. Také víme, že tu bylo mimo univerzitu dvacet farních škol, čtyři školy kolegiátní, tři klášterní a jedna židovská. Pro srovnání: ve stejně velkém Norimberku byly jen tři farní školy. Karel uměl využívat své pobožné pověsti k řešení sporů s církví, a to velmi mazaně. Díky papežskému příteli Klimentu VI. se Karlovi podařilo prosadit zřízení arcibiskupství v Praze, zbavil se závislosti na německém arcibiskupství a za nejvyšší církevní hodnostáře začal dosazovat svoje lidi, věrné sobě. Přesto se s papežem nakonec rozešel ve zlém, když se mu znelíbil jeho rozmařilý život. Už jej nepotřeboval.

Z antropologie

Podle zkoumání ostatků Karla IV. bylo zjištěno, že kostra je velmi zachovalá. Měl krevní skupinu O, po matce, otec Jan měl skupinu A. Výška Karla IV. byla vypočítána na 173 cm. Lebku měl typicky mužskou, přemyslovskou. Nos měl vybočený doleva v důsledku sečného poranění. Jizva je na lebce velmi patrná, jistě byla výrazná i na obličejí, což nám tehdejší malíři zamlčují. Mimo to měl na sobě řadu dalších poranění rukou, nohou i hrudi, z nichž nejvýznamnější je na levé straně krku, které zřejmě způsobilo poranění míchy.

Karel IV. byla rozporuplná, ale zřejmě největší osobnost v našich dějinách. Povznesl český stát na vrchol života politického, sociálního a kulturního. Až budete někdy stát na pražském nábřeží, zadívejte se na Hradčany a uvědomte si, co by zde nebylo, nebýt Karla IV.

Josef Klouda, emeritní ředitel
ZŠ v Osíku u Litomyšle)

Láska přemáhá zlobu světa

„Přibude-li naším úsilím každodenně alespoň trochu lásky, nebudeme žít marně“, životní krédo probošta **Františka Lukeše**, kněze laskavého, moudrého a vstřícného. Zavítat na poděbradskou faru a naslouchat jeho slovům bylo jako pít ze studánky vody živé. S každým dalším douškem cítil člověk sílu, která napřimuje záda a zvedá hlavu.

Na poděbradské faře jsem prožila nejednu chvíli. Požehnanou, inspirující, vzácnou. Pokaždé to bylo stejné. U masivních dveří se rozdrnčel zvonek, jehož zvuk se rozléhal patrovou budovou s klasicistním průčelím naproti kostelu Povýšení svatého Kříže. Rozštěkal se Rex, který se vyřítil vítat návštěvu jako první. Hospodyně Liduška chvátala otevřít a nahore na schodišti se objevila vysoká postava probošta Lukeše. Starý dům voněl minulostí a jednou, vzpomínám na to velmi živě, čerstvě upečeným chlebem. Vidím ho na ošatce uprostřed stolu. Kulatý pomoučněný bochníček v bílé plachetce, který jakýsi k živnosti se navracející pekař z okolí přinesl ochutnat. Liduška byla poslána pro máslo, a my seděli a poctivě krajíce toho ještě téměř teplého chleba mazali. Jak máslo tálo, a my povídali a povídali, bochníčku ubývalo, až zbylo jen pár drobečků a tahle vzpomínka.

Napadlo mě tenkrát, jak málo sedáváme u jednoho stolu, nasloucháme a otevíráme svá srdce.

FL: Dnešní lidé už neumějí ani pořádně oslavovat. Jejich život je neustále všední, nakonec nudný a podle mě pak i zbytečný. Víím, že je lehčí naučit se pracovat, než něco slavit. Slavit, to znamená mít v pořádku nitro. Mít vroucí poměr k těm, kdo jsou s námi. To znamená očistit se od všelijakých nehorázností, špatností a přistoupit k tomu druhému s láskou. Vzít na sebe nejen sváteční šaty, ale i svátečního ducha. To je něco úžasně krásného, ale moderní člověk to nedovede. Lidi už si na sebe ani v neděli neberou něco pěkného. Na venkově mají pořád ty svoje modráky nebo tepláky, a v jejich duších je to také takové. Už se nedovedou doopravdy svátečně radovat. Už neznají ten nádherný pocit – je svátek, je den odpočinku, den

klidu. Den vzájemné blízkosti, sedíme spolu pohromadě, máme se všichni rádi, tady je domov, tady prožíváme chvíle nej-svátečnější. A kdybychom tady je neprožili, tak už je nemůžeme prožít nikde.

František Lukeš napsal za svůj život tisíce dopisů. Byl hrdý na to, že každý z nich začínal slovem láska.

FL: Vzpomínám na Josefa Bohuslava Foersterera. Hudebního skladatele, kterého počítám mezi své přátele stejně jako Jaroslava Seiferta, Karla Svobolinského, Vladimíra Komárka, Viléma Přibyla a další umělce. Foersterovi bylo 76, když měl svatbu, a se ženou byl ještě 16 let, až do své smrti. Ukazoval mně na sedm stovek dopisů, které jí během té doby napsal. Všechny byly ve formě básní. Láska přemáhá zlobu světa. Kdyby ne, tak to můžeme všichni zabalit, protože by to

◀ Lásku k literatuře se P. Lukeš snažil předávat dál

◀ Františka Lukeše a Karla Svobolinského pojilo velké přátelství

bylo bez perspektivy. Každý bychom měli být nástrojem lásky, a kam přijdeme, tam by jí mělo trochu přibýt. Budujeme totiž civilizaci lásky a kulturu srdce. To je nejkrásnější a největší, co člověk ve svém životě může dělat.

Celý život jsem se učil, a přece jsem propadl. Literární prvotina Františka Lukeše z roku 1994, po které se na knihkupeckých pultech jenom zaprášilo. O dva roky později Byl jsem nablízku. „*Je to knížka malá. Chci, aby byla jen jako pohlazení. To je také jen krátké, ale v tom je jeho krása,*“ napsal mi probošt Lukeš v dedikaci. A třetí kniha Mám tolik práce, že si jdu raději lehnout z roku 1997. Jak se z kněze stane úspěšný autor, zeptala jsem se, když mně ji dával k Vánocům.

FL: Jak úspěšný, to nevím. Já jen ukazuju, že se z kněze může stát autor. Kněz by neměl kázat jenom v kostele. Měl by kázat celým životem a samozřejmě, má-li k tomu alespoň nějaké předpoklady, i takovouto literární práci. Těch pár mých slov se tak dostane tam, kam by z kazatelný nedoletěly. Každý kněz má touhu ovlivnit lidi, od toho tady na světě je. Věřím, že jádro národa je zdravé a zaslouží si povzbudit něčím hezkým. Abychom měli víc optimismu, niterné radosti a méně okoralá srdce.

Knížka Byl jsem nablízku, ve které František Lukeš vzpomínal na své dětství,

rodiče, rodný podkrkonošský kraj, začátky kněžství a na svá přátelství s umělci, začíná slovy: „*Byli jsme chudí, avšak později jsem poznal, jaké to bylo pro mě bohatství.*“

FL: Ovšem s lety jsem dospěl k názoru ještě jinému – že musím každého obejmout, s kým se setkám. Jinak ho nezískám. Musí vycítit mou lásku, která by ze mě měla dýchat jako vůně z růže...

FL: Já tu chudobu, ve které jsem vyrůstal, pokládám za úžasné bohatství. Staří čtenáři mně říkají: „*Pane faráři, vždyť to je jako u nás. My jsme byli taky chudí, taky jsme měli jenom tu kozu, a přece z toho žijeme. Z té chudoby. Naučili jsme se dělit s každým, vážit si každého dne.*“ Podle mě je to nejvyšší škola, jaké se mně v životě dostalo. Že jsme byli chudí a měli jsme se rádi. Čím jsem starší, tím víc na to vzpomínám. Můj život byl krásný a bohatý. Ze vzpomínek беру sílu, abych se mohl rozdávat a obětovat pro druhé. Budujeme lepší svět, kulturu srdce. Pro techniku už na tomhle světě možná není další prostor, ale pro lásku je nekonečný. Tady

je potřeba ještě tolik práce, nadšení a důvěry, že to není marné. I když třeba není hned vidět, co naše práce přináší. Ale je to úžasná světotvorná moc, kterou disponujeme, máme-li srdce hořící láskou ke všemu, co je krásné.

Cesta probošta Františka Lukeše k oltáři nebyla přímočará. Díky obětavým rodičům vystudoval Obchodní akademii v Hořicích a teprve poté vstoupil v Hradci Králové do kněžského semináře.

FL: A nelituju toho. Šest let jsem se připravoval na dráhu obchodníka. A mysl jsem to vcelku vážně. Ovšem v téže době jsem procházel vývojem jako každý mladý člověk. „*Vidino divná, přesladká,*“ vyznává se princ v Rusalce. Člověk se zamiluje, a jak zpívá Kecal v Prodané nevěstě, „*každý jen tu svou, má za jedinou*“. Ale vždycky mně do toho vábení zazníval hlas vodníka z Rusalky. „*Celý svět nedá ti, nedá, vodní čím říše rozkvétá. Byť měl tě člověk stokrát rád, navždy ho nemůžeš upoutat.*“ Takže jsem nevolil tu, která by mě navždy upoutala. Nedočkala by to. Volil jsem jinou cestu, ale nelituju toto. Obchodní akademie mě naučila počítat s životem, jaký je. Abych zůstal nohama na zemi. Kněžství by člověka dost možná vedlo k vznášení se. Ale jestliže se kněz vznáší, vytváří jakousi železnou oponu mezi sebou a lidmi. Kdo prošel obchodní školou, poznal realitu života, ten se nevznáší. Dokáže spojovat lidské s hluboce Božím, což

Ⓜ Vernisáž obrazů S. Velové: P. Kosinka, Gabriela Vránová, P. František Lukeš, RNDr. Malát s manželkou

Ⓜ Arcibiskup Karel Otčenášek se loučí se zesnulým P. Františkem Lukešem

ústí do lásky k Bohu a ke každému člověku, s nímž se setká.

Prvním působištěm novokněze Františka Lukeše se stal Náchod. Tamní děkan Ladislav Dragoun, tehdy mu bylo 67 let, mu prý připadal jako děda, vyprávěl mi jednou s úsměvem. Opáčila jsem tím, že na urostlého, ztepilého kaplana tam mnohé farnice dodnes vzpomínají. Kostel prý měl vždycky plný.

FF FL: Pořád jsem měl kolem sebe spoustu dětí a mladých lidí. To víte, mladý kněz. Prožíval jsem tam svoje životní jaro. První kněžské místo dává Pán Bůh. Ještě jsem neprožil nějaké velké zklamání a vydával jsem ze sebe všechno, čeho jsem vůbec byl schopen. Veškerou lásku k těm, s nimiž jsem se setkával. Říkal jsem si tenkrát, každému člověku musíš podat ruku, abys ho získal. Každému, i tomu, kdo nevěří. Ovšem s lety jsem dospěl k názoru ještě jinému – že musím každého obejmout, s kým se setkám. Jinak ho nezískám. Musí vycítit mou lásku, která by ze mě měla dýchat jako vůně z růže, abych něco dokázal. A Náchod, to byla krása, to už se nikdy neopakovalo. A odcházel jsem z Náchoda s bolestí. Jenže byl jsem postaven před rozhodnutí – buď budeš spolupracovat s režimem a zůstaneš, anebo opak a půjdeš pryč. Tu doslova oběť jsem podstoupil a raději jsem odešel. I proto jsem v paměti těch náchodských lidí jako někdo, kdo nezradil. Kdo je jim pořád blízký. Kdo ukázal, že jsou i vyšší hodnoty, než jen pozemské.

„Vira je pták, který zpívá, když noc je ještě temná.“ Jedna z nejkrásnějších definic víry, se kterou jsem se setkala. Probošt František Lukeš při našich setkáních v jeho pracovně na poděbradské faře občas zvažněl. Před Vánocemi 1995 mně při loučení řekl.

FF FL: Jak jsem přišel, tak zas odejdu. Ale chtěl bych všem povědět, že život je úžasný dar. Že to je zázrak. Že to je něco obrovského. Jenom jde o to, dny života naplnovat láskou. Opravdovou láskou. Protože láska je nejvyšší a často jedinou pravdou na tomto světě.

Eva Zálešáková)

Domácí idyla na poděbradské faře

František Lukeš

*27. února 1921, Hořice v Podkrkonoší-Libonice, † 11. července 1998

Vystudoval Obchodní akademii v Hořicích, následně vstoupil do semináře v Hradci Králové. Na kněze byl vysvěcen v roce 1947 v katedrále sv. Ducha. Působil v Náchodě, Libici nad Cidlinou, v Činěvsi a okolí, v Poděbradech a Hradci Králové.

Zasedal v komisích České biskupské konference v oboru ekumenismu a umění. Byl autorem řady fejetonů, článků a úvah k aktuálním událostem, publikovaných v novinách, regionálním tisku i vysílaných v televizi. Od začátku 90. let minulého století až do své smrti spolupracoval s Českým rozhlasem Hradec Králové. Jeho „Slova na neděli“ patřila mezi posluchači velmi oblíbené promluvy. Stejně jako vzpomínky na přátele z uměleckých kruhů nebo pořady o největším Slavníkovci z Libice nad Cidlinou, prvním Čechovi na pražském biskupském stolci sv. Vojtěchovi.

K poslednímu odpočinku jsou tělesné ostatky P. Františka Lukeše, který zemřel před 20 lety, 11. července 1998, uloženy na hřbitově u kostela sv. Jana Křtitele v Náchodě.

Majdalenka. Ani voda, ani proud. Jenom Bůh.

Na českomoravské pomezí, do míst kudy vedla Trstenická obchodní stezka z Litomyšle do Brna, jsem se na prahu prázdnin vydala s generálním vikářem **Mons. Josefem Sochou**. Bezpečnost na frekventované středověké cestě hlídal **Svojanov**, jeden z nejstarších kamenných hradů u nás. V druhé polovině 13. století ho založil Přemysl Otakar II.

Po jeho smrti na něm pobýval Závaš z Falkenštejna s královnou-vdovou Kunhutou a posléze s další manželkou Alžbětou. Naším cílem ovšem nebylo malebné údolí říčky Křetínky, které se kroutí pod hradním ostrohem, ale Majdalenka. Svojanovem tedy jenom projedeme a pokračujeme na Hlásnici. Pak ještě asi kilometr, dva polní cestou a jsme na místě.

Nenápadné poutní místo pod korunami vzrostlých lip, daleko od hlavních turistických tras, je Majdalenka. Zřícenina kostelíka sv. Máří Magdalény se zastřešeným kněžištěm, upraveným na kapli. Původně tu stával klášter kajících panen magdalenitek, založený královnou Kunhutou. Ze vztahu s Vítkovcem se jí narodil Jan z Falkenštejna, zvaný Ješek. Aby získala zpátky ztracený duševní klid, dala královna nedařleko rodiště svého nemanželského syna

postavit klášter, který obdařila rozsáhlými polnostmi a dvorem. Její smrt ale nebyla příčinou jeho zániku. Sestry kajicnice čekal krutý konec v době husitských válek, když táhli husité na Svojanov. Všechny povraždili a klášter vypálili. Místo nezůstalo opuštěné, stahovat se k němu začali poustevníci. Asi i díky jim vznikla z torza kostela kaple sv. Máří Magdalény, chráněná zdiemi někdejší středověké stavby. V roce 1653 byla opravena, později začala chátrat a za reforem Josefa II. byla zrušena. Poslední mše se konala roku 1770. Ve stejném období zanikly také poustevna a lázně, které stály u pramenů vyvěrajících u kapličky.

Už jsme skoro na Moravě. Na dohled je brněnská diecéze, z druhé strany diecéze olomoucká, vedlejší farnost Trpín patří pod Bystré. Z náhorní rovinky, zvané Na

kostelíčku, je vidět široko do kraje, ale samotné poutní místo je nevelké. K novému životu se probudilo v roce 1935. Farář Josef Kepl, který ve Svojanově působil bezmála 50 let, od roku 1907, nechal bývalý presbytář opravit. Malý oltář se starým bezcenným obrazem sv. Máří Magdalény byl nahrazen novým se stejným námětem. Při odškrabávání omítky byly za oltářem kapličky odhaleny nápisy psané kreolínem. Čitelné jsou dva: „R. 1591 – Nic jistějšího nemá člověk před očima, nežli smrt.“ a „A.D. 1583 extruxit Mariam Magdalena Georgius Paulus“. Děkovné mše svaté se údajně zúčastnily tři tisíce lidí. Většina poutníků stála venku. Mládež prý, aby alespoň něco viděla, vylezla na okolostojící zídky. Atmosféra musela být úžasná.

■ S: Jsem tady poprvé, je to milá premiéra. Obdivuju scenérii, která se před námi

otevřít. Člověk si uvědomí, co všechno je Pán Bůh schopen nám ve své dobrotě nabídnout. Proto sem lidé tak rádi chodí. Jenom bych zdůraznil, že to je kající místo. To je pro naši dobu velmi důležité. Jsem totiž přesvědčený, že náš svět hodně strádá proto, že je mnoho hříchů neodpuštěných. My křesťané víme, že hřích je třeba odpustit. Proto je Máří Magdaléna velmi moderní světicí. Jak čteme v Písmě svatém, bylo jí hodně odpuštěno, protože hodně milovala. Díky upřímné kajivosti se stala první ženou, které se Pan Ježíš zjevil po Vzkříšení.

EE: Možná právě pro to, jaká byla a co žila Marie z Magdaly, je tak oblíbená a často citovaná v lidové zbožnosti.

ES: To je právě její kouzlo. Že doveče se svým životem pracovat. I když si ho v mnohém pokazila, tak to dovedla napravit. To je vždycky velká šance, sebereflexe jako součást lidské existence. A také schopnost změnit vlastní život. Zasáhnout do minulosti svojí přítomností, a otevřít se nové budoucnosti. Jako Máří Magdaléna. Proto myslím, že je to moderní světicí. Kolik lidí zestárlo ve vlastních chybách, nedostacích a hříšcích. Právě zestárnutí ve vlastní morální bídě brání radostnějšímu rozletu do budoucna. Místa, jako je toto, jsou jako stvořená k tomu, aby se člověk zastavil, v klidu postál, případně poseděl, a řekl si, jak dál. Příroda je čistá, krásná a velmi působivá. Člověka dokáže inspirovat k tomu, aby začal přemýšlet trochu jinak. Pán Bůh mu dává šanci začít znovu. To je velká a radostná zvěst, jak říkáme my křesťané evangelium.

EE: Poustevnička vedle kaple, která je součástí poutního místa Majdalenka, je k tomu jako stvořená. Tady může být člověk pár dnů sám se sebou. Možná také sám sebou. Všechno si ovšem musí donést. Potraviny, vodu, dříví na topení. Odměnou je mu opravdová a hluboká duchovní obnova. Všechno dovézt se sem ovšem musí i na pouť. Oltář, veškeré liturgické předměty, staví se pódium, instalují lavičky, i když při účasti pěti set a více poutníků není šance, aby se místo k sezení dostalo na všechny. Mši svatou

☛ Poutní mše svatá se letos bude na Majdalence slavit v neděli 22. července.

Pranostiky ke dni sv. Máří Magdaleny

Červencová pouť, na kterou se sjíždějí věřící a rodáci nejen ze širokého okolí, ale z celé republiky, byla oficiálně zakázaná v 70. letech minulého století. Obnovena byla hned v roce 1990. Tradičně ji prý provázejí bouřky. Není divu. Lidové pranostiky na den sv. Máří Magdalény jsou výmluvné:

- Na sv. Magdalénu pohoda – pro včely výhoda. A když slota – to lichota.
- Marie Magdaléna své hříchy oplakává, proto rádo poprchává.
- Na Máří Magdalénu očekávej jistý déšť.
- V ten den rádo poprchává, poněvadž Máří Magdaléna Pána svého oplakává.
- Svatá Máří vybírá hnízda komárů.
- Když prší na svatou Máří Magdalénu, vzroste obilí.
- Prší-li v den svaté Máří Magdalény, obilí i v stodole se zazelení.
- Je-li na svatou Máří Magdalénu vítr, jde dobře každý obchod.

Mimochodem. O svátku Máří Magdalény se doporučovalo stříhat vlasy zvláště těm, kdo chtěli, aby jim vyrostly ještě delší. Lidé se neměli koupat, protože se věřilo, že by koupajícího stáhly pod vodu dlouhé vlasy kajícnice. A neuzavíraly se sňatky – svazek manželský uzavřený v tento den přinášel smůlu.

doprovází dechovka, která potom odpoledne hraje k radostné náladě poutníků, dokola jsou stánkaři. Místní se pyšní tím, že poslední tři královéhradečtí biskupové k nim na Majdalenku na poutní mši zavítali. Poctivý zámek je nutné odemknout před tím, než sem člověk vstoupí. Kaple má dokonce mříže v oknech. Není divu, tady lišky opravdu dávají dobrou noc. Ale není to Bohem zapomenutý kraj. Poustevna voní dřevem. Je v ní pryčna, aby měl poustevník kam hlavu složit, kamínka, aby si mohl zatopit.

ES: Dva a půl krát dva a půl, řekl bych, a vysoká necelá 2 metry. Tam byl asi původně svatostánek. Jako stvořené pro poustevnu. Tady může člověk intenzivně prožít realitu svého života – já a Bůh, Bůh a já. A zároveň může srdcem a přes Pána Boha komunikovat s celým světem.

EE: V kapli nás, navzdory krásnému letnímu počasí, ovane chlad a vlhko. Dýchnu na nás staletí, původní gotika. Oltářní obraz, který zde býval, byl vyřiznut a ukraden. Teď sem před poutí putuje obraz z fary ve Svojanově. Ne obraz sv. Máří Magdalény, ale Utrpení Páně. Nad námi visí lampa na petrolej, nahrazující v místě bez elektrického proudu věčné světlo. Skobičky čekají na zastavení Křížové cesty. Dočkají se už brzy. **Poutní mše svatá se letos bude na Majdalence slavit v neděli 22. července.** Celé odpoledne potom, jak je tady zvykem, budou poutníci přicházet do kapličky a tam se v tichu modlit. Venku stánky trhovců, občerstvení, děti a družná sousedská zábava. V kněžišti bývalého kláštera kajících panen klid a Bůh.

Hozen do vody

Na setkání na pražském Spořilově ráda vzpomínám.

Miloslav Fiala, který koncem prázdnin oslaví devadesáté narozeniny, mě ve svém řadovém domku přijal s noblesou dnes nevídanou. Rozhovor s ním byl plný vzpomínek. Na lidi, kteří formovali život kutnohorského rodáka. Na cestu do řádu, protože jeho druhé jméno Michael je svědectvím o příslušnosti k premonstrátům. Na metro, které pomáhal zbaven státního souhlasu budovat. A samozřejmě na Hradec Králové. Město českých královen a první kněžské místo srpnového jubilanta.

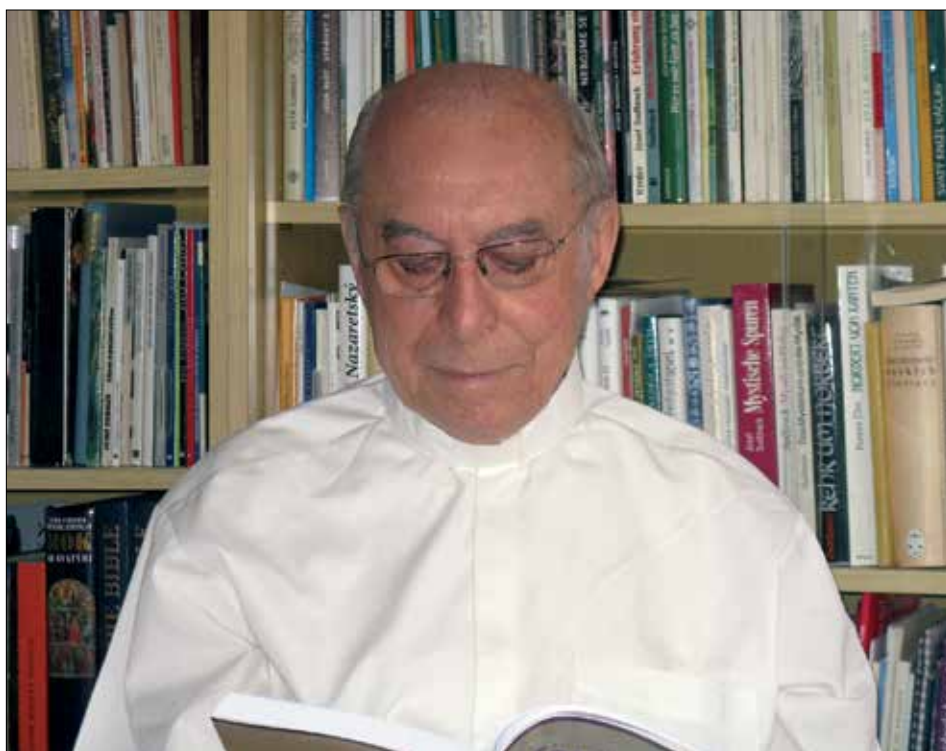
Hradec Králové jsem znal jako působiště mých učitelů, kněží v později zrušeném semináři. Sám jsem v srdci rodné diecéze působil nedlouhou dobu po kněžském svěcení. Pouhé dva roky a čtvrt. To napětí mezi státními úřady a mnou bylo příliš velké, takže obě strany uznaly, že dál už to takhle nepůjde. V září 1974 jsme se bez velkého loučení rozešli. V katedrále Svatého Ducha ovšem, kde jsem měl poslední bohoslužbu, nastoupil

celý chrámový sbor pod vedením Jiřího Strejce a udělali jsme z toho slavnostní mši. Až se mně trochu zadrhnul hlas, ale ustál jsem to. Byla to velká chvíle, které předcházela řada nádherných měsíců. Všemi póry své duše jsem vnímal genios loci Hradce Králové. Byl jsem rád, že po letech čekání a vandrování světem jsem se konečně dostal k oltáři. A lidé, se kterými jsem měl tu čest se v srdci diecéze setkat, byli povahy ryzí.

Východní Čechy jsou zvláštní enkláva v té naší kotlině. Pro mě vždy vizitka češství, poctivého ducha a spolupráce. Měli jsme ilegální kroužek mládeže, tajně jsem učil děti náboženství, buď ve svém bytě, nebo v rodinách. A byla i řada dalších příležitostí, nabízejících intenzivní kontakt s věřícími, ochotnými brát mě, tehdy začátečníka, vážně. Odnesl jsem si z Hradce Králové krásné vzpomínky a svazky přátelství. Čas je proti tomu bezmocný, zůstávají stále. Nerad jsem se loučil, ale podle Leninovy poučky, když už dělat ilegalitu, tak ve velkém městě. Po řadě výsledků na StB, sledování a hrozbách v podobě mrtvé křavy přede dveřmi a živé zmije na zahradě, mně byl odebrán státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti. V Praze se buďovalo metro, tam se člověk schoval. Na patnáct let se ze mě stal skladník, a později, když jsem se „vypracoval“, zásobovač náhradních dílů. Ale Hradec Králové stále byl a je místem, kam se rád vracím. To se nezměnilo a už nezmění.

„Říká se, že místo prvního působení po vysvěcení je jako první láska, že se na něj nezapomíná. Vy jste byl novokněz v letech, bylo vám přes 40, tak už jste věděl, co to obnáší?“

Postupně jsem se to učil díky spoluprácím, věřícím, lidem, se kterými jsem se stýkal. I během té illegality na metru. Na

Ing. Miloslav Michael Fiala OPraem

* 28. srpna 1928, Kutná Hora

je český římskokatolický kněz a premonstrát, známý zejména svým působením ve funkci tiskového mluvčího Československé a následně České biskupské konference (v letech 1990 až 1996), redaktor náboženských pořadů Československého a posléze Českého rozhlasu. Od roku 1997 do února 2004 byl prezidentem Arcidiecézní charity Praha a od ledna 1999 do konce roku 2006 prezidentem Sdružení Česká katolická charita. Za mimořádnou činnost v oblasti charitativní práce mu byl udělen řád sv. Cyrila a Metoděje. Byl také spirituálem zasvěcených panen pražské arcidiecéze, z této funkce byl uvolněn 15. listopadu 2008. Později vypomáhal v duchovní správě, a to zejména ve farnosti u kostela Nejsvětějšího Srdce Páně na pražských Vinohradech. V současné době píše homilie a články s duchovními tématy. Je autorem čtyř knih. Loni v květnu mu kardinál Dominik Duka u sv. Víta předal diplom a medaili vatikánského vyznamenání „Pro ecclesia et pontifice“, jehož si velice váží.

Rohanském ostrově v Karlíně, kde měl Metrostav zázemí, nás bylo osm kněží. Byli jsme rozmístěni po různých skladech. Tam člověk poznal realitu života. V mém případě automechaniků, protože jsem pracoval jako skladník autodílen, které jsme měli na několika místech v Praze. Dílnu jsme měli i v Josefově Dole u Jablonce nad Nisou, když se tam sypala přehradní hráz. Nebo v jižních Čechách a na řadě dalších míst. Samozřejmě, jako kněz a věřící křesťan jsem to porovnával se svým životem a mnohé jsem se naučil. Musel jsem překonávat osobní výhrady, neporozumění i vlastní nedostatky, s nimiž ostatně bojuji dodneška. Ale bylo to velice prospěšné, a když uvažuji o budoucnosti křesťanství u nás, tak bych přál každému bratrovi, každé řeholní sestře, aby byli nuceni poznat syrovější způsob života. Aby hození do vody museli začít plavat, protože pro autentičnost křesťanství a prohloubení vlastního charakteru je to nezbytné. Poznat realitu. Proto jsem za těch patnáct roků působení v pražském Metrostavu vděčný. A dodnes rád metrem jezdím.

Před tím to byla příprava se vším všudy: studoval jsem soukromě teologii, hned jak jsem se vrátil z vojny, kde jsem byl tři roky. Pak jsem se všelijak protloukal životem, přitom dál studoval a snažil se nechat se od někoho vyzkoušet. Hodně

mně pomáhal Pepíček Hájek (*pozn. redakce: ThDr. PhDr. Josef Hájek, sekretář biskupa Mořice Píchy, nadaný a všestranně erudovaný kněz, profesor církevních dějin a křesťanské archeologie. Jako důchodce působil ve farnosti Býšť, kde má pamětní desku.*) Povzbuzoval mě nejen v letech mého působení v duchovní správě v Hradci Králové. Velice dobře jsme se znali už před tím. Navštěvoval jsem taky Karla Otčenáška na jeho štacích v Předlicích a později v Trmicích. Ještě před tím, když se pan arcibiskup vrátil z kriminálu a pracoval v opočenské mlékárně, jezdil jsem za ním domů do Českého Meziříčí. To všechno byly vlivy, které se sčítaly. Když si z nich člověk vybere to, co má hodnotu a trvalost, co ho podporuje a napřimuje v současném rozviklaném a rozháraném světě, může z každého setkání vytěžit to, co ho v životě často zachraňuje nebo drží. Dává mu sílu a odhodlání, jak lépe si počínat na místě, kam ho Pán Bůh postavil. Zkušenosti k nezapcení.

A ještě jedna vzpomínka. Na kutnohorském gymnáziu jsem měl vynikajícího pedagoga, profesora Jana Filipa. Esperantistu, kněze, rodáka z Přibyslavi. Komunisté mu zakázali pedagogické působení, státní souhlas dostal jen pro práci v duchovní správě. On, kapacita, kterou znal celý esperantský svět, odsunutý do

malých vesnic, aby neškodil. I za ním jsem jezdil, i jemu jsem vděčen za mnohé. To není stařecká rekapitulace dlouhého života. To je svědectví, že ze všeho může člověk načerpat zkušenost a sílu, které může v budoucnosti potřebovat. To jsem si odnesl také z Hradce Králové, mé první lásky. I když jenom projíždím a pokračuju nahoru do Krkonoš, což konám několikrát za rok, vždycky pohlédnu na katedrálu, na Bílou věž. Znovu obdivuji geniální urbanistický plán starosty Ulricha a architekta Gočára. Vybavují se mně tváře přátel, bratří a sester. To všechno je uloženo v mém srdci. Na to se nezapomíná a je posilou.

¶ Ve svém životě jste potkal lidi, o kterých dnes hovoříme jako o legendách české katolické církve. Byl to i želivský opat Vít Tajovský.

To byl pro mě sváteční člověk. Věrný kraji, ve kterém vyrůstal, svému rodišti Klanečné a samozřejmě Želivu, který se stal jeho osudem. Univerzální člověk, řekl bych, do každého počasí. Poprvé jsem ho potkal jedné červencové neděle roku 1960 na dvoře havlíčkobrodské nemocnice. Byl na návštěvě u kněze, za kterým jsem jel shodou okolností také. Pak jsme spolu cestovali. Nejdřív po Československu, dál to za komunistů nešlo. Měl jsem starou škodovku a často jezdil do Staré

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Odile Haumonté

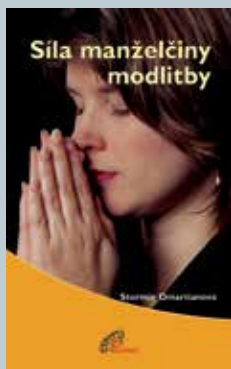
Všední život s Duchem Svatým

Na příkladech z vlastního života i z života světců (Jan Pavel II., Terezie z Lisieux aj.) autorka knihy ukazuje, jak nám Duch Svatý pomáhá v konkrétních situacích všedních dnů. Zmiňuje také nejčastější nástrahy a překážky v přijetí jeho darů a nabízí řešení, jak s těmito překážkami bojovat. *Brož., 224 s., 225 Kč*

Stormie Omartianová

Síla manželčiny modlitby

Žít v dnešní době v úžasném manželství se jeví mnohé z žen jako nedostižná vize. Jak málo v takové věci věří v sílu modlitby a Boží moc. Autorka zkoušela řešit své problémy v manželství různými metodami, než si uvědomila, že je třeba začít s modlitbou. *Brož., 200 s., 199 Kč*

Říše k Floriánům. Nabídl jsem mu, zda by se tam nechtěl podívat. Dům Dobrého díla jsme potom navštívili několikrát. Také Novou Říši, Reynkovy v Petrkově, Václava Renče u Zlína, Fryšták s hrobem opatova bratra. A také biskupa Otčenáška v Trmicích a biskupa Hlada v Oseku, břevnovského opata Opaska a mnoho dalších jeho známých a přátel.

Po roce 1990 jsme se vydali dál – do Německa, Polska a Rakouska, do USA a do Belgie. Tam všude jsem pozoroval jeho všestrannost. Dokázal se vžít do každé situace, naslouchat lidem, dovedl jim říct své zkušenosti. Pomíjel nedokonalosti lidí, se kterými se setkával, a vyzvedával jejich kladné stránky. Zásadně nevzpomínal na bezpráví, kterého se mu dostalo od komunistů a od bachařů v kriminálech. Pan opat žil léta v celách, na vězeňských dvorech a pracovištích s lidmi jeho kvalit. To v něm zanechalo také stopy. Byl to člověk, který se rozdával. Měl pochopení pro bolesti a problémy druhých. Se srdečností, které je málokdo schopen, se k nim jakoby „snižoval“, naslouchal jim. Jeho úsměv za silnými skly, tehdy měl 16 a později i více dioptrií, byl pro něho typický. Málokdy jsem ho viděl nějak zasmušilého. Jenom když se stalo nějaké velké bezpráví. Ani ne tak jemu, ale spíš jeho blízkým, nad tím se pozastavil. To jeho tvář zvažněla. Ale jinak to byl člověk velké naděje, kterou také žil a která, jak přiznával, mu pomáhala přežít léta v komunistickém arestu i léta nejistoty poté, když mu nejdříve dali státní souhlas a za dva roky mu ho zase během normalizace odebrali.

Udržoval si nadhled a jen jako letmo se dotýkal špinavých skutečností života z dílny tehdejších mocipánů. On byl jakoby nad nimi a mimo ně. Jakoby ta realita, která nás ostatní někdy drtila, jeho pozvedávala a povzbuzovala. „*Však ono to jednou skončí a my se do Želiva vrátíme,*“ říkával a spřádal plány do budoucna. Mnozí ze spolubratří a známých se na to dívali dost skepticky, ale já jsem se mu snažil věřit. A skutečně. Jeho předpovědi, ne ve všem a ne do detailu, ale rámcově se vyplnily. Pan opat Tajovský čerpal svou nadějí z jiných zdrojů, než jen pozemských.

Proč jste se stal premonstrátem?

To bylo zvláštní řízení. Jako začínajícímu gymnazistovi se mně dostala do ruky kniha o Želivu. Byl to Šimon kouzelník od Františka Hamzy, známého lékaře, lidumila. Zakladatele léčebny pro děti s tuberkulózou v Luži-Košumberku, později profesora na lékařské fakultě v Brně. Ta kniha je nejen literárně velmi hodnotná, ale zároveň poodkrývá život v Želivě, v klášteře a jeho okolí. Hlavní postava je jeden z jeho předků. Kněz, moudrý, osvícený člověk Šimon kouzelník. Hamza ale v románu velice citlivě rozkryl i život v první polovině 19. století, to mě zaujalo. Ale zatím nic víc.

Pak do toho vstoupil můj vzor a učitel profesor Jan Filip, který byl literárně činný, seznamoval nás s plejádou autorů, hlubokých filozofických a teologických myšlenek, a to se ve mně podvědomě ukládalo, byl jsem tím hodně ovlivněn. Jenže jsem byl z obchodnické rodiny, a tak rodiče logicky předpokládali, že budu pokračovat v tradici. Proto snaha dostat se na Obchodní akademii, kam mě ale nevzali. Po maturitě Vysoká škola obchodní, později fakulta ekonomicko-inženýrská, dnes VŠE. To byly kamínky, které se skládaly do mozaiky.

Zkoušel jsem se uplatnit v ekonomickém zaměstnání, ale moc se mi to nedařilo. Duchem jsem byl jinde. Pořád jsem slyšel, budeš řeholníkem. Nevím, odkud se ten hlas ozýval, to našeptávání shůry, ale ono se to vyplnilo. Když jsem se rozhodl, už při studiu vysoké školy, váhal jsem mezi jezuitu a premonstráty. Jezuiti sami mi řekli: „*Ty jsi takový usměvavý, zkus to u těch premonstrátů.*“ Potvrdilo to ještě dětské zaujetí pro myšlenku, a to mě uchránilo před řadou omylů, které jsou jinak rozevlátému mládí vlastní. Prošel jsem tím nedotčen, tak jsem považoval za zcela normální přihlásit se jako tajný kandidát do strahovského kláštera. Tam jsem prodělal počáteční noviciát, který po návratu z kriminálu dokončil pan opat Vít. Proto jsem se ocitl v Želivě. Ale Pán Bůh chtěl, abych zůstal v Praze. A tak jsem po různých životních peripetiích v Praze zakotvil. Prahu mám moc rád. Jako Hradec Králové.

Eva Zálešáková)

Práce v sociálně terapeutické dílně

Výrobky klientů

Sociálně terapeutické dílny Králíky

Oblastní charita Ústí nad Orlicí má za sebou první rok provozu Sociálně terapeutických dílen v Králíkách. Služba pro občany s tělesným a mentálním handicapem vznikla z podnětu lidí, kteří sami takovou službu potřebovali a postrádali.

Hlavním cílem projektu je obnova a rozšíření základních dovedností klientů a především jejich kontakt s vrstevníky.

Slavnostní otevření dílen proběhlo v říjnu 2017 za účasti představitelů Města Králíky a Pardubického kraje, kteří projekt podporují finančně. Provoz dílen dále podporuje i MPSV, Oblastní charita projekt dofinancovává z Tříkrálové sbírky a darů.

Výrobky z dřevařské a šicí dílny je možné zakoupit přímo v dílnách v malém obchůdku.

Za rok práce se podařilo mnohé. Pracovníci podnikají se svými klienty výlety, navštěvují přednášky, divadla, výstavy, místní loutkářku nebo keramickou dílnu. Chodili dokonce koledovat

na Tříkrálovou sbírku. A nad tím vším vládne příjemná rodinná atmosféra.

V pohraniční oblasti okresu Ústí nad Orlicí s omezenými pracovními příležitostmi se tak díky výborné spolupráci subjektů státní a neziskové sféry podařilo najít smysluplnou činnost pro občany s handicapem.

Nejeden klient se může doma pochlubit svými výrobky, takže i rodiče jsou vděční za tuto službu: „Syn je tady velice spokojený. Přijde domů a říká: podívej mami, tohle jsem vyrobil sám! Vidím na něm, jak je šťastný, že něco dokáže. A já jsem vděčná, že našel uplatnění, je na své výrobky velmi pyšný.“

Klienti dílen vyrobili již mnoho dáreků. Některé z nich se prodávají přímo v dílenském obchůdku, jiné vznikly na zakázku.

Mýdla, látkové pytlíky, obrázky, dřevěné domečky, dřevěné tabulky na dveře, polštářky, zápichy, věnečky a mnoho dalších věcí dokáže potěšit oko i duši.

Projekt je financován z Evropského sociálního fondu z operačního programu Zaměstnanost (provoz dílen v roce 2018).

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Vybavení dílen bylo zakoupeno z Konta Bariéry – Charta 77 (dílenské stoly, jídelní stůl a kuchyňské židle).

KontoBariéry

Oblastní charita Ústí nad Orlicí

Sociálně terapeutické dílny Miriam, Králíky
t. 734 780 387, e-mail: dilny@uo.hk.caritas.cz
www.uo.charita.cz

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelství.portal

Barbara J. Sahakian, Julia Gottwald

Mohou neurovědci číst naše myšlenky?

Od detektoru lži po neuromarketing

Umíme lež odhalit? Máme v mozku zakódovaný rasismus? Morálku? A co neuromarketing? Většinu z odpovědí neznáme. Autoři staví podobné úvahy na pevnou půdu současného výzkumu a srozumitelně vysvětlují zásadní experimenty a společenské otázky, které z nich vyplývají. *Brož., 156 s., 265 Kč*

David Adam

Muž, který nemohl přestat

Život s obsedantně kompulzivní poruchou

Autor, který sám přes dvacet let zápolí s obsedantně kompulzivní poruchou, v upřímné snaze jí porozumět, nabízí přehled postřehů a poznatků. *Brož., 288 s., 399 Kč*

Biskupství vydalo kalendář s krásami diecézních lesů

Biskupství královéhradecké, tak jako v minulých letech, vydalo začátkem června stolní diecézní kalendář. Tentokrát je tematicky věnovaný hospodaření v restituovaných nebo zakoupených lesích, které obhospodařuje společnost Diecézní lesy Hradec Králové. A právě na fotografiích v kalendáři je představen život v lese a vše, co s ním a lesním hospodařením souvisí.

„Naše diecéze i jednotlivé farnosti se učí znovu samostatně hospodařit. K tomu patří také správa lesů, které Církvi historicky patřily a před nedávnem jí je vrátil stát. Při prohlížení fotografií na jednotlivé týdny roku je patrné, že les zdaleka není jen výrobním či hospodářským prostředkem. Je místem, které zvláště viditelně oslavuje Boží stvoření, protože nám při každé návštěvě odkrývá nejen krásu, ale i dokonalost jeho řádu. Každá, sebemenší část stvoření v něm má své pevné místo, poslání, úkol a dohromady tvoří nádherný celek – proměnlivý a přece stálý“, říká k lesům jako takovým královéhradecký biskup Jan Vokál a pokračuje: „Když procházíme lesem, můžeme si uvědomit, že do tohoto tajemného systému patříme i my, ale oproti jeho ostatním prvkům

máme i úkol o okolní stvoření starostlivě a zodpovědně pečovat. Nejen tak, aby pro nás bylo zdrojem zisku, ale abychom stále zachovávali harmonii, kterou do stvořeného světa vložil Bůh. Právě tak se snažíme zacházet s diecézními lesy a věřím, že nám do budoucna budou nejenom zdrojem příjmů, ale vždy také místem k odpočinku, usebrání, modlitbě i stálému údivu nad vznešenou krásou Božího stvoření.“ Obrázky v kalendáři jsou opatřeny texty a citáty, které vybrali stálí jáhnové královéhradecké diecéze. Kalendáře Krása maličností 2019 jsou již k dostání na farních úřadech nebo v karmelitánských knihkupectvích v Hradci Králové a v Nové Pace.

Pěší pout' za umělce 2018

„Skutečně velké pravdy nelze nikdy zfalšovat; mohou být jen zapomenuty.“ Slova významného anglického literáta, spisovatele, autora detektivek, básníka a dramatika katolického vyznání G. K. Chestertona se staly mottem pěší poutě za umělce. Výstižně vyjadřují právě probíhající letopočet 2018, ve kterém si český národ připomíná „osudové osmičky“ svých dějin, a kulturně-duchovní doprovodný program letošní poutě se pokusí probouzet paměť v oblasti novodobé historie českého národa. Trasa 12. ročníku pouti začne **v neděli 22. července v Kutné Hoře**, povede proti proudu Sázavy a doputuje mimo jiné **přes Ledec, Čihošť a Želiv do Humpolce**, kde bude **zakończena v sobotu 28. července**.

Hosty doprovodného programu budou mimo jiné rozhlasový redaktor, básník a publicista Miloš Doležal, který představí kněze a mučedníka komunismu Josefa Toufara, a historik Jan Stříbrný přiblíží duchovenstvo a literáty internované v klášteře v Želivu.

Více informací na www.kulturaslova.cz.

Nový mikrobús Emánek vozí děti do školy v Borohrádku

Díky štědrému příspěvku ze sbírky na církevní školství, která probíhá v kostelích diecéze každý rok v září, mohla Církevní základní škola v Borohrádku pořídit nový školní mikrobús. Ten nahradil svého staršího předchůdce, který škola pořídila v roce 2012 již jako ojetinu a který od té doby pro školu najezdil úctyhodných 286 000 kilometrů.

Nově tedy od dubna 2018 využívají žáci k dopravě do školy nový vůz Renault Traffic, kterému zde nikdo neřekne jinak než Emánek. Název vznikl z biblického jména Emanuel, tj. Bůh s námi.

Jitka Kadmasová, zástupkyně ředitelky Církevní základní školy v Borohrádku, vysvětluje, proč je pro ně školní mikrobús tak důležitý. „Více než třetina žáků do naší školy dojíždí z okolních obcí, z některých je dopravní spojení opravdu komplikované a ne všichni rodiče mohou vozit své děti každé ráno vlastním autem. Proto zájemcům nabízíme svoz a rozvoz školním mikrobusem. Podle počtu dětí a míst je sestaven každoročně nový školní jízdni

řád. Ráno tak mohou děti pohodlně cestovat od svého domu před školu a odpoledne zpět. V současné době dojíždíme do těchto obcí: Žďár nad Orlicí, Albrechtice nad Orlicí, Týniště nad Orlicí, Třebechovice pod Orebem, Lípa nad Orlicí, Šachov, Malá a Velká Čermná, Čičová, Korunka, Nová Ves, Dolní a Horní Jelení, Veliny aj. Denně najezdíme až 200 kilometrů.“

„Na nákup nového automobilu přispěly některé místní firmy a také dárci z partnerských farností ve Švýcarsku, největší podíl však mají drobní dárci, kteří přispěli do kasiček při kostelní sbírce na církevní školství. Bez jejich příspěvků by se tato koupě nemohla uskutečnit. Jsme rádi, že i díky novému mikrobusem může škola nabízet kvalitní vzdělání všem zájemcům z blízkého i širšího okolí,“ dodává P. Karel Moravec, biskupský vikář pro církevní školství. Církevní škola v Borohrádku je známá v širokém okolí svou vstřícnou, téměř domácí atmosférou, je vyhledávána rodiči, kteří chtějí vzdělávat své děti v malém kolektivu, jenž umožňuje rozvíjet schopnosti každého jednotlivce, proto

sem míří také řada dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, a to jak děti nadané, tak i ty se vzdělávacími potížemi.

Mgr. Stanislava Kučerová

Sbírka na církevní školství v královéhradecké diecézi se letos uskuteční ve všech kostelích v neděli 2. září 2018.

(Pozvánka

Diecézní centrum pro seniory Hradec Králové

Poutní a relaxační zájezd do Mariazell

■ **Termín:** 21.–23. 9. 2018

Poutní a relaxační zájezd do Mariazell s koupáním v termálech Laa an der Thaya a návštěvou Vranovské přehrady, Třebíče a Křižanova. Uzávěrka přihlášek: 27. 7. 2018.

Diecézní setkání seniorů a jejich přátel

■ **Termín:** 8. 10. 2018

Diecézní setkání seniorů a jejich přátel, Hradec Králové (program bude upřesněn v zářijovém čísle Adalberta)

Kontakt a přihlášky:

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 35
500 01 Hradec Králové
tel.: 495 063 661
e-mail: dcs@bihk.cz
www.dcskhk.cz

Školní autobus sváží žáky Církevní základní školy v Borohrádku z mnoha okolních obcí, denně najezdí i přes 200 kilometrů

Papež František vybídl k podpoře Papežských misijních děl

Ve dnech 28. května – 2. června 2018 proběhlo v Římě každoroční Generální shromáždění Papežských misijních děl. Zúčastnili se ho národní ředitelé PMD přibližně ze 120 zemí všech kontinentů. Českou republiku zde zastupoval národní ředitel PMD jáhen Leoš Halbrštát.

Shromáždění zahájil Prefekt Kongregace pro evangelizaci národů, kardinál Fernando Filoni a arcibiskup Giampietro Dal Toso, asistent sekretáře Kongregace pro evangelizaci národů a prezident Papežských misijních děl.

V pastorační části zasedání promluvila Dr. Yolanda Valero na téma „Pojďme společně s mladými lidmi nést evangelium všem“ a o evangelizaci a digitálním světě hovořil Dr. Jesus Colina. Velký prostor při jednání národních ředitelů byl dán Mimořádnému misijnímu měsíci říjnu 2019 vyhlášenému papežem Františkem. V kontinentálních pracovních skupinách na toto téma diskutovali a shromažďovali podněty. Mimořádný misijní měsíc by měl být intenzivním časem modlitby a reflexe nad misijní činností (missio ad gentes).

Generální tajemníci jednotlivých misijních děl přednesli výroční zprávy o činnosti: za Papežské misijní dílo šíření víry P. Tadeusz Jan Nowak, za Papežské misijní dílo sv. apoštola Petra Fernando Domingues, za Papežské misijní dílo dětí Sestra Roberta Tremarelliová, AMSS a za Papežskou misijní unii Fabrizio Meroni, PIME, ředitel CIAM a ředitel Fides. Svou zprávu předložil také delegát za Administrativu Mons. Carlo Soldateschi.

1. června přijal v Klementinském sále Apoštolského paláce účastníky Generálního shromáždění papež František. Už na začátku Generálního shromáždění pozdravil národní ředitele PMD a vybídl k podpoře Papežských misijních děl:

„Drazí bratři a sestry,

tímto krátkým poselstvím bych rád upozornil na Papežská misijní díla, důležitou, ovšem málo známou realitu v rámci církevní misie. Již od prvních časů byla vzájemná podpora mezi místními církvemi, které usilovaly o hlásání a dosvědčování evangelia, znamením všeobecné církve. Misie, sycená Duchem zmrtvýchvstalého Pána, totiž rozšiřuje prostor víry a lásky až na nejzazší hranice země.

V devatenáctém století, založením Misijních děl, obdrželo hlásání Krista nový impuls, jehož příznačným cílem byla modlitba a konkrétní činnost na podporu evangelizace nových území. Papež Pius XI. uznal misijní díla za papežská, čímž zdůraznil, že poslání církve vůči všem národům leží Petrovu nástupci na srdci. A tak je tomu doposud! Papežská misijní díla dnes pokračují ve své důležité službě, která začala před necelými dvěma sty lety. Jejich národní ředitelé působí ve 120

zemích a u Svatého stolce jejich práci koordinují mezinárodní sekretariáty.

Proč jsou Papežská misijní díla důležitá? Zejména proto, že se máme modlit za misionáře a misionářky, za evangelizační činnost církve. Modlitba je první “misijní dílo” – skutečně první! – které každý křesťan má a musí vykonat, a je také dílem neúčinnějším, byť to nelze nijak změřit. Zásadním hybatelem evangelizace je totiž Duch svatý, s nímž jsme povoláni spolupracovat. Tato díla navíc papežovým jménem zajišťují rovné rozdělení pomoci, tak, aby se všem církvím dostalo základní podpory na evangelizaci, udílení svátostí, vlastní kněze a katechisty, semináře a pastorační práci. Jde o podporu misionářů, kteří hlásají evangelium, a především o podporu v modlitbě, aby Duch svatý byl přítomen, neboť On nese evangelizaci vpřed.

Povzbuzuji proto všechny ke spolupráci na naší společné úloze hlásání evangelia a podpory mladých církví prostřednictvím misijních děl. Když tak budeme činit, v každém národě se místní církve bude nadále otevírat všem lidem a radostně hlásat dobrou zvěst o Ježíši Kristu, Spasiteli světa.

Všem vám ze srdce děkuji!“

Národní ředitel PMD Leoš Halbrštát předal papeži Františkovi dárek od českých misionářů z papežských misii (foto), vyřídil všechny pozdravy a ujištění o modlitbách za Svatého otce. Papež František projevil velkou radost, žehná českým misionářům a modlí se za ně.

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové

pmd@missio.cz www.missio.cz

www.facebook.com/PapezskaMisijniDila

☛ Maria z indického Belgaum je nesmírně vděčná svému dárci za finanční podporu ve vzdělání. Díky jeho pomoci dokončila školu a dnes je z ní učitelka. Foto: archiv Adopce na dálku DCH HK

Díky pomoci z Česka se indické dívce Marii splnil sen být učitelkou

Projekt Adopce na dálku® Diecézní charity Hradec Králové dává chudým dětem z indické Karnataky šanci na lepší budoucnost. Naši dárci už pomohli získat vzdělání více než šesti tisícům chlapců a dívek. Dnes jsou z nich učitelky, ošetřovatelky, elektrotechnici nebo účetní. Mnohým se doslova splnil jejich životní sen. Patří k nim i mladá dívka Maria Anthony z oblasti Belgaum, jejíž příběh vám přinášíme...

Náhlá ztráta otce přivedla její rodinu do úzkých. Maminka zůstala na všechno sama a peněz nebylo nazbyt. Marie dokončila školu jen díky finanční podpoře dárců z České republiky v rámci

projektu Adopce na dálku®. Vystudovala učitelství a má povolání, o kterém vždycky snila. Teď sama předává vědomosti dalším generacím indických dětí a svému podporovateli je nesmírně vděčná.

„Narodila jsem se v Belgaum před 28 lety a rodiče mi dali jméno Marie. V dětství jsme vyrůstali s bratrem Marshalem. Naši nás měli moc rádi, hodně se nám věnovali a mnohé pro nás obětovali. Aby rodinu uživil, museli tatínek Salvaraj s maminkou Margaret těžce pracovat.“

„Když jsem chodila na druhý stupeň základní školy, tak jsme o tatku přišli. Mamka nebyla schopná domácnost sama finančně zajistit. Na školné a učební pomůcky už nebyly peníze vůbec. Ale díky Bohu jsme potkali pátera Roberta, který měl pro naše problémy pochopení. Zařadili mě do vzdělávacího programu, a to byla pro mě i celou naši rodinu velká pomoc. Mohla jsem tak v roce 2006 dokončit základní školu v Nesargi a o dva roky později také střední v Kalgatagi. Vždycky jsem snila o tom, že jednou budu učitelkou. Proto jsem se přihlásila do učitelského kurzu na Pedagogickém institutu sv. Josefa v Belgaum, který jsem absolvovala v r. 2009.“ >>>

Dejte i vy šanci indickým školákům na lepší budoucnost!

Adopce na dálku®, Diecézní charita Hradec Králové, Velké nám. 37, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 177 (135), e-mail: adopce@hk.caritas.cz. Více též na webové stránce www.adopce.hk.caritas.cz a facebooku: [adopce.dchhk.cz](https://www.facebook.com/adopce.dchhk.cz).

>>> pokračování ze strany 31

„Jen díky vám jsem získala takové vzdělání. To vy jste mi dali šanci studovat a splnit si svůj sen. Díky vám je ze mě dnes úspěšný člověk,“ děkuje Maria svému dárci i koordinátorům Adopce na dálku® za velkou pomoc.

„Najednou jsem byla připravená na své povolání a nesmírně šťastná, že mohu být učitelkou. A když moje maminka viděla na vlastní oči, jak učím děti ve škole, plakala štěstím. Byla taky ráda, že už si sama vydělávám a mohu jí i finančně vypomoci.“

„Hned po studiích jsem rok pracovala ve Škole sv. Xavera v Gujaratu. Do praxe jsem se vrhla s nadšením a horlivostí. Hodně mě bavila práce s malými dětmi. Naučila jsem se tu spoustu užitečných věcí. Byl to vynikající základ pro budoucí život a čerpám z toho dodnes. Potom jsem působila tři roky ve Škole sv. Jana v Rahatě. Teď učím na Základní škole v Koppalu, kde jsem moc spokojená a mohu se žákům i více věnovat, než dřív.“

„Jsem vám velmi vděčná za vše, co jste pro mě za ta léta udělali. Nesmírně si toho vážím a jsem opravdu šťastná. Jen díky vám jsem dnes tím, čím jsem. Pokaždé na vás myslím ve svých modlitbách. Budu se snažit, co nejvíc to jde, abych se vám mohla odvděčit za vaši štědrost a pomoc. Bůh vám žehnej. Děkuji vám!“

Maria Anthony, Belgaum, Indie / Připravila Jana Karasová)

(AKTUALITY

Krajské ocenění pro Mons. Josefa Sucháru

Hradec Králové: Prezident Diecézní charity Hradec Králové Mons. Josef Suchár byl v květnu oceněn Pamětní medailí hejtmana Královéhradeckého kraje za dlouhodobou pomoc v sociální oblasti a rozvoj kulturního dědictví. Ocenění převzal z rukou hejtmana 8. května v rámci oslav Dne kraje na hradeckém

Pivovarském náměstí. Mons. Josef Suchár je také letitým biskupským vikářem pro diakonii a se spolupracovníky ze Sdružení Neratov se mu rovněž podařilo vrátit zpátky život do pohraniční osady Neratov ve své farnosti a obnovit zde poutní místo i kostel.

„Oceněné osobnosti jsou průřezem naší společnosti v plné šíři. Jsou mezi nimi duchovní, učitelé, sportovci i umělci. To hlavní mají ovšem společné: svému oboru se věnují s obrovským zápalem a odhodláním a mají velkou zásluhu na tom, že můžeme být na náš kraj hrdí a dobře se nám zde žije,“ uvedl ve svém proslovu na adresu vyznamenaných osobností hejtmán Jiří Štěpán.

K ocenění srdečně gratulujeme a děkujeme za veškerou podporu charitní činnosti v naší diecézi!

Jana Karasová)

(Zahájení Jarního charitativního bazárku ve Zvonečku pro nemocného Danečka, kterému pomáhá Středisko rané péče Oblastní charity Havlíčkův Brod. Foto: Aneta Slavíková

Díky charitativnímu bazárku ve Zvonečku může nemocný Daneček do lázní

Havlíčkův Brod: Zahájení Jarního charitativního bazárku pro nemocného Danečka, který 23. dubna uspořádala havlíčkobrodská Charita ve svém Mateřském centru Zvoneček, si nenechala ujít ani patronka akce zpěvačka Iлона Csáková. Návštěvníkům benefiční přehlídky, kterou moderovala Tereza Šnajdr Stýblová z Českého rozhlasu, nejen s chutí zazpívala, ale navíc věnovala do veřejné aukce i své šaty. Ty se podařilo vydražit za 5500 korun, které staly krásným základem pro Danečkův lázeňský pobyt.

Dvouletý Daneček, kterému lékaři po narození diagnostikovali vzácnou vrozenou vývojovou vadu s nejasnou prognózou, je klientem Střediska rané péče Oblastní charity Havlíčkův Brod. Jeho pracovníci patří k odborníkům, kteří jsou jeho rodině oporou.

Bazárek ve Zvonečku trval přes týden. Díky dárcům oblečení, obuvi i hraček, všem kupujícím i ostatním, kteří se na realizaci bazárku podíleli, se podařilo vybrat krásných 40 400 korun. Výtěžek tak poputuje hned na dva lázeňské pobyty, jež chlapeček potřebuje jako sůl.

Všem, kteří při bazárku jakkoliv pomáhali, a samozřejmě těm, kteří přispěli, děkujeme! Akci finančně podpořilo město Havlíčkův Brod díky Veřejnému fóru, které se ve městě uskutečnilo loni. Poděkování za podporu patří i firmě Pross Reklama.

Více také na www.hb.charita.cz.

Aneta Slavíková)

Svatoanenské zahradní slavnosti aneb slavnosti bez bariér

sobota 21. 7. 2018 – areál Domova sv. Josefa v Žirči

Už se také těšíte na sedmnáctý ročník této tradiční benefice?

**Přijďte! Bez vás by to nešlo.
Propojíme spolu svět zdravých
a hendikepovaných.**

Připravili jsme pro vás atraktivní program pro velké i malé. Můžete také nahlédnout do prostředí života klientů Domova sv. Josefa a vidět, jak je o ně postaráno.

Výtěžek sedmnáctých slavností je určen na zajištění odborné a cílené rehabilitační péče pro nemocné roztroušenou sklerózou.

V zámeckém parku

vystoupí **David Kraus** s kapelou, písničkář **Pavel Helan**, folková skupina **Fukanec** z Nového Města nad Metují, křesťanská kapela **Good Work** a legendární **Nezmaři** oslaví 40 let na cestě hudbou i obrazem.

Na nádvoří

se bude **hrát pro děti**, které se mohou těšit na příběh o svatém showmanovi „František blázen“ v podání herce Jana Horáka (pro starší děti). Pro menší přijede loutkové divadlo ze Smiřic s „Kašpárkovým varieté“ a také kouzelník Waldini.

V kostele sv. Anny

bude sloužena **poutní mše svatá** za účasti pomocného biskupa Josefa Kajneka s barokním hudebním doprovodem. Vzápětí vystoupí herec a režisér **Ondřej Kepka** s pásmem poezie za doprovodu kytary a **kapela Jindry**

☝ Svatoanenské zahradní slavnosti bez bariér každoročně přilákají do areálu Domova sv. Josefa v Žirči u Dvora Králové nad Labem stovky návštěvníků. Foto: archiv

Černoohorského. Varhany a zvonový klavír rozezná **prof. Václav Uhlíř**, který bude mít také hosta – houslistu a profesora pardubické konzervatoře Jiřího Kuchvála.

Celým dnem bude provázet moderátor Josef Mádle z TV Prima.

Doprovodný program

poníci, skákací hrad, workshop Alterna, workshop Safari Parku Dvůr Králové, dřevěný kolotoč, malování na obličej, ochutnávka sirupů Camellus a českých vín z Kutné Hory. Otevřeno bude mít i Café Damián.

Nenechte si ujít také:

- Expozici historie cyklistiky v Sýpce sv. Kryštofa v zámeckém parku
- Komentované prohlídky Bylinkové zahrady, kostela, Domu sv. Josefa a Domu sv. Damiána
- Trh lidových řemesel a prezentaci chráněných dílen nebo sociálních podniků

Občerstvení je zajištěno, částečně i díky Sociálnímu podniku Pro-Charitu.

Akci podpoří Město Dvůr Králové, Královéhradecký kraj a naši podporovatelé. Záštitu převzal MVDr. Pavel Bělobrádek, Ph.D, MPA, místopředseda vlády a předseda KDU-ČSL.

Více na www.domovsvatehojosefa.cz a na facebooku.

Bez rehabilitace ani ránu!

Ležela jsem, ani jsem se nehнула. Rok to trvalo, než jsem se začala hýbat. Bez rehabilitace jsem nedala ani ránu. Ruce zaťaté v pěst, takovou bolest jsem nezažila. Dál už to nešlo ani minutu! Rozhodla jsem se využít čtrnáctidenní rehabilitační kurz v Praze na Albertově. Cvičila jsem celé dny – to bylo perfektní, to mě postavilo na nohy! Co ale dál? Nemoc pokračuje, stále útočí, i přes léky...

Tak jsem poprvé přijela do Domova sv. Josefa na zdravotní pobyt. Bylo to v roce 2004. Rehabilitace v Domově mi vždy obrovsky zlepšila psychiku. My ereskáři máme nálady špatný. Probudím se a není to ono. Jdu si zacvičit a je to jiný - psychika je dobrá, křeče se zastaví, člověku je lépe. Proto jsem se stala pravidelnou návštěvnicí Domova. V roce 2015 jsem na základě žádosti byla přijata na trvalý pobyt. Domov se stal mým bydlištěm. Jsem ráda za krásné prostředí, za laskavý přístup, za dny strávené tady... Ale jedno nemilé překvapení mě zde přeci potkalo. Domov sv. Josefa na trvalých pobytech

Rehabilitace pacientům s RS v Domově sv. Josefa v Žirči prospívá. Foto: archiv OCH Červený Kostelec.

nezajišťuje rehabilitační cvičení každý den. Bez cvičení se zdraví zhoršuje a já si nemohu dovolit pravidelnější externí rehabilitaci každý měsíc. Chci se znovu

postavit na nohy, a ne přestat chodit úplně, to by nebyl smysl mého života...

Paní L., pacientka trvalého pobytu)

Zastavíme postup roztroušené sklerózy

Domov sv. Josefa v Žirči je jediným lůžkovým zařízením pro pacienty s roztroušenou sklerózou; foto: archiv

- v ČR žije přes **19 000 nemocných roztroušenou sklerózou**, toto číslo se neustále zvyšuje
- pravidelná rehabilitace je **základním předpokladem** pro zpomalení průběhu této nevléčitelné nemoci
- existuje **pouze 1 lůžkové zařízení** se specializovanou rehabilitací pro tuto diagnózu, tím je Domov sv. Josefa
- zdravotní pojišťovny **dodnes rehabilitaci takto nemocným nehradí**, vyjednávání je zdlouhavé

Svou účastí na 17. Svatoanenských zahradních slavnostech podpoříte právě tento projekt!

Díky jedné obětované kávě měsíčně můžete zaslat jednu dárcovskou SMS ve tvaru **DMS TRV DOMOVJOSEF 30** na číslo **87 777**, a darovat tak nemocným roztroušenou sklerózou naději na lepší život.

Děkujeme!

XIV. ročník mezinárodního festivalu

HUDEBNÍ LÉTO

10. 6. – 19. 8. 2018

v kostele sv. Bartoloměje v Heřmanově Městci

8. 7. 2018 v 17.00

POCTA MAURICI ANDRÉMU

Marek Zvolánek – trubka | Pavel Svoboda – varhany

22. 7. 2018 v 19.00

VANDROVALI HUDCI JIŘÍ PAVLICA A HRADIŠŤAN & VLASTA REDL S KAPELOU

Velký externí večerní koncert v amfiteátru bývalého letního kina v zámeckém parku – v případě nepříznivého počasí v sokolovně | Předprodej vstupenek v síti Ticketportal

5. 8. 2018 v 17.00

KONCERT ÚČASTNÍKŮ MEZINÁRODNÍCH SMYČCOVÝCH KURZŮ V LITOMYŠLI

19. 8. 2018 v 17.00

HUDBA WESTMINSTERSKÉ KATEDRÁLY

Koncert k připomínce 100 let od vzniku Československa

Komorní smíšený sbor Collegium 419

Barokní orchestr Pražské konzervatoře | Lukáš Vendl – umělecký vedoucí, varhany

Festival se koná pod záštitou 1. náměstka hejtmana Pardubického kraje Romana Linka

GENERÁLNÍ PARTNER:

energeia

HLAVNÍ PARTNEŘI:

HEŘMANŮV MĚSTEC

PARDOBICKÝ KRAJ

DVOŘÁK - STŘECHY

BZB S.F.O.

Chládek & Tintěra

člen skupiny enteria

ABRAHAM

PARTNEŘI:

PLASTOVÁ OKNA

YOKOSOFT

PLAVEC PARTNERS

Česká filharmonie

POMOCÍ PRO SEMERY

SPOKUL HM

ARBORISTIKA

KŘESŤANSKÁ

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI:

Pardubice Český rozhlas

deník

TV

RADIO PROGLAS

VOKODEJ

VOKODEJ

LITOMYŠLSKÉ DNY BAROKNÍ TRADICE

duchovně kulturní festival barokního dědictví

15. – 19. srpen 2018

STŘEDA 15. SRPNA

17:45 | proboštský kostel Povýšení sv. Kříže

SLAVNOST NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

18:45 | mariánský sloup na Smetanově náměstí

MARIÁNSKÁ POBOŽNOST POD ŠIRÝM NEBEM

ČTVRTEK 16. SRPNA

19:00 | kaple v zámeckém pivovaru

BAROKNÍ SOCHAŘSTVÍ NA LITOMYŠLSKU

Koná se ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl

PÁTEK 17. SRPNA

17:00 | proboštský kostel Povýšení sv. Kříže

**POBOŽNOST ZA MĚSTO U RELIKVIÍ SV. VIKTORÍNA
A MŠE SVATÁ**

SOBOTA 18. SRPNA

8:00–16:00 | Hora Matky Boží v Králíkách

POUŤ NA HORU MATKY BOŽÍ V KRÁLÍKÁCH

19:00 | proboštský kostel Povýšení sv. Kříže

VEČER S CLAUDIEM MONTEVERDIM

NEDĚLE 19. SRPNA

10:30 | piaristický kostel Nalezení sv. Kříže

**SLAVNOSTNÍ ZÁVĚREČNÁ
PONTIFIKÁLNÍ MŠE SVATÁ**

WWW.BAROKNILITOMYSL.CZ